

Axel — en av de sista gruvarbetarna i Bersbo:

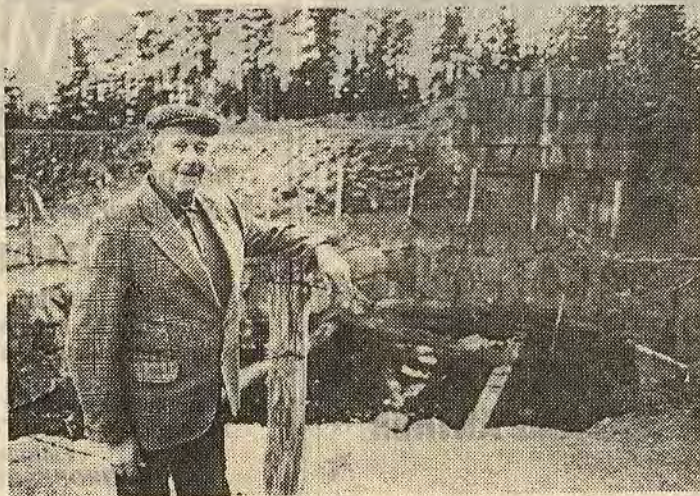
Vedervärdigt se förfallet

— Det är vedervärdigt att se förfallet. Men jag känner ingen direkt beklämning och ingen längtan tillbaka till det som var. Visst vore det trevligt om gruvarbetarebostäderna kunde göras i ordning även om det inte blir lätt efter de senaste 20–30 årens vanskötsel.

Det säger Axel Kindholm under en rundvandring bland gruvhål, varphögar, långsamt sönderfallande gruvtorn, byggnader, och bostäder i den numera nästan helt ödelagda gruvbyn Bersbo en mil norr om Åtvid.

Rättvisan

Axel Kindholm är 78 år. Han föddes i huset Rättvisan bara ett stenkast från det lika märkliga som mäktiga Adelsvärd-ska schaktet i Bersbo. Han är sonson till en gruvarbetare som fick sätta livet till i gruvan. Själv var Axel nära att

Här nere i den nu helt vattenfyllda Grönhögsgruvan var Axel Kindholm nära att dela sin farfars öde många år tidigare. En uppmärksam kamrat räddade livet på Axel

dela farfars öde när ett sista försök gjordes att utvinna malm i Bersbo 1929–30.

— Det var på morgonen det hände, minns Axel Kindholm.

Jag var nere i en ort i Grönhögsgruvan och stod och jobbade på en liten flotte för det var fullt med vatten i gruvhålen. Rätt som det var släppte ett stort stycke malm och rasade ner på flottan som kant-rade. Jag hamnade i vattnet. Karbidlampan slocknade och det blev aldeles mörkt.

Nådde inte stegen

Axel hade inte en chans att själv ta sig upp ur sin svåra be-lägenhet. Utan flottan nådde han inte stegen upp ur hålet.

Som tur var hade arbets-kamraten Axel Daun (nyligen avliden) sett att ljuset försvann där nere. När han gick för att se vad som hänt upp-täckte han Axel Kindstrands otäcka situation. Med hjälp av en båtshake lyckades Daun dra upp sin kamrat.

"Räddade mitt liv"

— Axel Daun räddade livet på mig. Det är ett som är sä-kert, säger Axel Kindstrand. Efter detta var jag inte nere i

gruvhålen särskilt många gånger.

När Axel Kindstrand växte upp var det liv och rörelse i Bersbo. Den riktiga gruvdrif-ten upphörde 1909 men fortfa-rande bodde åtminstone några hundra människor kvar. Axel gick i skola i Bersbo, handlade i Sveriges näst äldsta konsum-förening och åkte då och då på Sveriges näst äldsta järnväg, den mellan Bersbo och Åtvid.

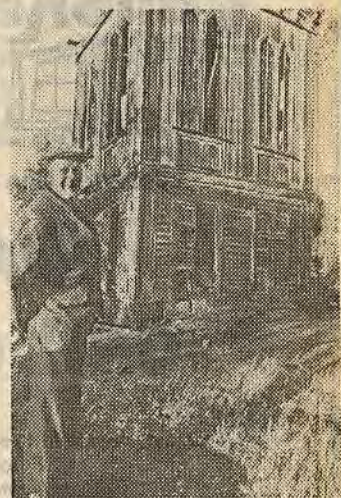
Med vemod

Han hade släktingar som bodde i gruvarbetarebostä-derna. Med vemod, när han ser förfallet, pekar han ut hus nr 9 i "Mellanradda" där en far-bror bodde. Han berättar om gruvkusken. Om gruvänkorna. Om fanten som gick och dränkte sig i brunnen. Och om många fler.

Axel pekar ut platser där det förut stått anrikningsverk, pumphus, maskinhus och bo-stadshus av liggtimmer. Brän-der, rivningar eller helt enkelt

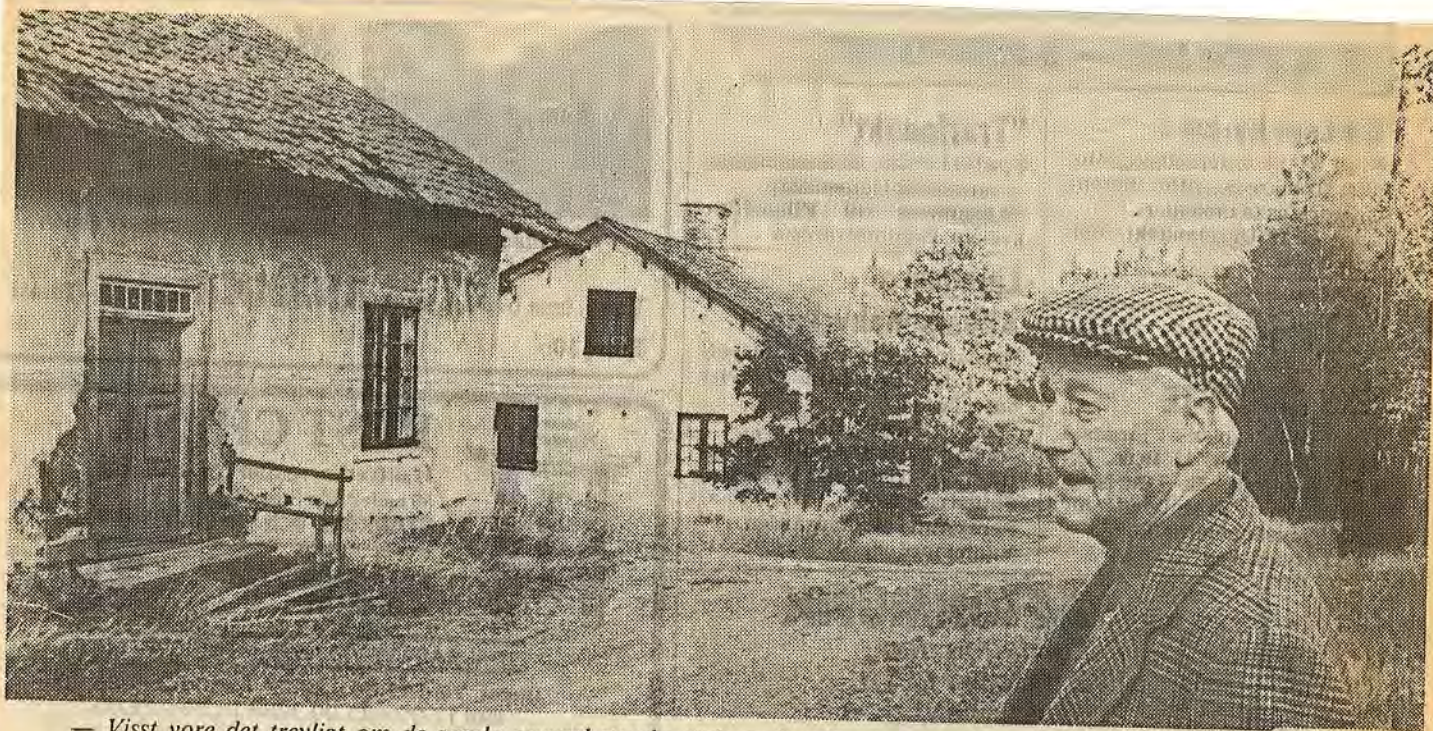

— Var så säker. Det finns gott om zink kvar i de här varphö-garna, säger Axel Kindholm med kännarmin ute på det stora slaggfältet vid Grönhögsgruvan. Här jobbade han för över 50 år sedan och tjänade 60 öre timmen ovan jord och 70 öre under

— Se så det ser ut i dag. En gång i tiden var gruvtornet vid Storgruva nästan vackert med all sin snickarglädje, säger Axel Kindholm

1/10

— Visst vore det trevligt om de gamla gruvarbetarebostäderna kunde göras i ordning. Men det blir inte lätt att ta igen 20—30 års vanskötsel, menar Axel Kindholm som under sin uppväxttid hade många vänner och anhöriga boende i "radderna"

tidens tand har gått hårt åt byggnaderna.

— Så det ser ut, säger han och pekar bl a på gruvtornet vid Storgruvan. Det var nästan vackert med all sin snickarglädje, påminner han sig.

Kom tillbaka

1915 försökte ett nybildat gruvbolag få i gång driften i Bersbo igen. Optimismen inför framtiden var så stor att gamla gruvarbetare återvände hem till Bersbo från nya jobb hos bl a Gränges.

— Men redan 1918 slog verksamheten igen, suckar Axel. Kriget påverkade både kopparpriset och möjligheterna att exportera till Tyskland.

Åren 1929—30 gjordes det senaste försöket att få malm-brytningen lönsam i Bersbo. Axelsson—Johnsson hyrde hela gruvfältet och inriktade sig främst på den koppar som fanns kvar i de oändliga varphögarna.

Samtidigt gjordes också vissa undersökningar i gruvhålen. På så vis kom Axel Kindholm att bli en av de allra sista att jobba i koppargruvan — 130 m under markytan i Grönhögsgruven och ett par hundra meter lodrätt ner i Adelswärdsschaktet.

— Vi hade 60 öre i timmen när vi jobbade ovan jord och 70 öre nere i gruvhålen, berättar han. Sammanlagt var vi inte fler än ca 25 anställda. Jag minns att man trodde mycket på de höga zinkpriserna i London. Det finns nämligen gott om zink i Bersbomalmen. Malmen till England lastades en söndag. När båten kom fram hade priserna katastrofatsat.

Det dåliga konjunkturen läget, Kreugerkraschen m m medförde att verksamheten i Bersbo lades ner och 1930 såldes all utrustning på auktion.

Axel Kindholms tid som gruvarbetare blev därmed inte särskilt lång. Men kunde blivit kortare ändå om inte Axel Daun varit till hands.

CHRISTER BERG

ÅFF-gubbarna gav sig inte för jubilerande Grebo IK

Nu skulle det ske, var det sagt. "Gubbarna" i ÅFF:s lag modell 1967 skulle minsann tvingas notera sin allra första förlust av hittills spelade närmare 20 uppvisningsmatcher. De som skulle radera ut fotbollsländernas förlustnollan var 50-årsjubilerande Grebo IK. Men så det gick inte.

Än är det massor av fotboll kvar i de på sina håll grånande, tunnhåriga och omfångsrika ÅFF-arna. För att inte tala om ork.

Janne Olsson springer fortfarande ifrån betydligt yngre motståndare. Uffe Blomberg är minst lika dödsföraktande i målet som någonsin. Örjan Johansson briljant speluppläggare, Bosse Olsson placerings-säker och reserven Bo-Leine Larsson frimodig.

Grebo IK fick som nybliven seriesegrare i sexan en rejäl lektion. Nu stannade visserligen siffrorna på 2-1 till ÅFF. Men de blåvita hade en panghård kula i stolpen och gick, av Uffe Blombergs gester att döma, miste om en solklar straff. Dessutom gjordes Gre-

bos mål av Bengt Johansson som ju enligt prästbetyget är väl så kvalificerad för ÅFF/67.

— Jag blir mycket besviken om inte våra grabbar klarar av det här, sade Grebos ordförande Kenth Fransson i pausen. Fast efter matchen dolde han ändå besvikelsen rätt bra under mustaschen.

Många på vallen

Det fanns så mycket annat att glädjas åt den här underbara höstdagen när bortåt 500 Grebobor gonade sig i solskenet åt dagens jubileumsattraktioner.

Lördagens uppvisnings-

Jubilerande Grebo IK har en synnerligen aktiv ungdomssektion. På bilden ses sektionens ordförande Börje Larsson och klubbordförande Kenth Fransson bland några av ungdomarna i de åtta pojk- och flicklagen. I bakgrunden får A-laget en lektion i fotboll av ÅFF modell 67

match ingick som en av flera delar av klubbens 50-årsfirande. I somras anordnades en jubileumspokal och kvar står den stora festen om en vecka.

Lördagsföreställningen inleddes med en tipspromenad. Husbandet Grebo Brass Stompers spelade för glatta livet både nu och då.

Efter en ungdomsmatch i fotboll tog klubbledningen emot gratulationer och blommor från Wolfram, Byalaget, Wicksells, Lions, Grebo SOMK, ÅFF och åtskilliga privatpersoner.

I tre kvart hade Börje Larsson från ungdomssektionen fullt upp med att dela ut ett 20-tal spelarpris och närmare 130 plaketter till de duktigaste ungdomarna. Monica Johansson och Magnus Larsson belö-

nades särskilt för sin storstilade träningsflit.

Storklubb

Grebo IK har ca 350 medlemmar vilket i stort sett motsvarar var tredje invånare i församlingen. I fotboll mönstrades i år tolv lag. Ungdomssidan är mycket stor. Fem pojklag och tre flicklag. Jubileumsåret till ära vann både A-laget och reservlaget sina serier.

CHRISTER BERG

5/10

Springande pastorn på väg till Åtvid

På onsdag dyker han upp i Åtvid, den springande pastorn. Två gånger har Urban Widholm tagit sig runt Sverige. Oftast springande, ibland gående och då och då cyklande. I ur och skur. Nu har han startat för tredje gången.

Att den 30-åriga jänten förflyttar sig på det här viset genom Sverige har varken med motion eller turism att göra. Det är i stället Urban Widholms sätt att väcka uppmärksamhet för en god sak – att samla in pengar till barn i nöd.

Hittills har Urban samlat ihop 2,5 miljoner kr.

Tillsammans med sånggruppen MayDay (som förflyttar sig på mera traditionellt sätt) beräknas Urban Widholm komma till Åtvid österifrån på onsdag morgon eller redan i kväll. Förmiddagen ägnas åt information till skolelever.

På eftermiddagen anordnas ett jippobetonat intåg i Åtvidaberg. Urban Widholm har utmanat några allsvenska spelare på en sprängmarsch från

Urban Widholm har påbörjat sin tredje springande rundtur genom Sverige. På onsdag kommer han till Åtvid

Örsätter och in till Stortorget där någon kommunrepresentant tar emot. Därpå följer möten och penninginsamlingar.

Grebo Emaus har samlat in över 10 000 kr till kampanjen Bröd till bröder. I stället för en regelrätt insamling anordnades auktion i Grebo församlingssgård där Allan Roseberg klubbade bort rader av skänkta föremål. Margareta Karlsson berättade om sin två-åriga vistelse på sjukhus i Swaziland. Bengt Pettersson och Lennart Lindström talade och Emaussångarna sjöng ett par sånger.

Kärvt pruta åtta miljoner i Åtvid

Budgetmanglingen i Åtvidaberg går trögt i år. I fyra dagar har respektive partiets tungviktare suttit lutade över det digra siffermaterialet för att få fram en balanserad budget för 1983. Än har de inte lyckats.

Det återstår ännu en dryg miljon att trola bort av det ursprungliga glappet på över 8 miljoner kr.

Normalt brukar planeringsutskottets budgetmangling klaras av på tre, högst fyra dagar. I år måste utskottet samlas också en femte dag.

– Det är kärvare än vanligt, säger kommunalrådet Göte Edlund.

I övrigt är han mycket förtegen om arbetet i utskottet. På frågan om det är risk för skattehöjning svarar han:

– Det tror jag inte.

På onsdag träffas politikererna igen. Om de blir klara då skall hela budgetluntan kompletteras med de nya siffrorna. Därefter vidtar genomgång internt i varje parti. I oktober tas budgeten upp i kommunstyrelsen som lägger sitt förslag till kommunfullmäktiges novembermöte.

Då blir det de nyvalda ledamöternas angelägenhet att godkänna förslaget.

Länkar 20-årsfirade

– Den tid vi verkat i Åtvidaberg måste betecknas som framgångsrik. Även om vi kanske bara är omkring 35 inskrivna medlemmar är det ändå under årens lopp åtskilliga människor som slutat dricka genom vår förenings bistånd.

Det sade Jerry Carlsson när han i egenskap av ordförande

för Fria sällskapet Länkarna i Åtvidaberg på lördagen hälsade ca 130 personer välkomna till föreningens 20-årsjubileum. Bland dem som hyllade jubilarerna återfanns representanter från de övriga Länksällskapen i Östergötland och från kommunens socialnämnd Göran Pettersson och Gösta Brindmark.

Långväga gäster fanns också på plats. Det var en delegation från Länkarna i Göteborg med Tage Svensson i spetsen. Denne är gammal åtvidabergare och sedan 30 år tillbaka bosatt i Göteborg. Det var också Tage Svensson som höll högtidstalet.

Under festligheterna överlämnades en utmärkelse till Karl Blixt för fem års nykterhet. Arne Tanmark och Bror Carlsson hedrades för femton års nykterhet.

Biblioteket kulturminne?

Är biblioteket i Åtvidaberg ett kulturminne, inrymt som det är på övervåningen på Gamla Domus?

Den frågan kan man ställa sig sedan kulturnämnden beslutat gå in till kommunstyrelsen med en begäran att få bekosta ombyggnadsarbeten på biblioteket med de pengar som i årets budget finns anslagna för kulturminnes- och miljövärd.

För kulturminnesvärden finns 15 800 kr. Kulturnämnden vill ta 11 500 kr till kostnaderna för monterings- och flyttningsarbeten. För resten av pengarna, 4 300 kr, vill kulturnämnden köpa skärmar och mont-

Friluftsbad för handikappade kostar 50 000

Planerna på att göra i ordning ett handikappanpassat friluftsbad vid Bysjön har nu avancerat så långt att ett fullt färdigt förslag ligger på kommunstyrelsens bord.

Enligt gatukontorets beräkningar skulle det kosta 50 000 kr att förverkliga planerna.

Ärendet väcktes i somras av det kommunala handikapprådet som önskade ett handikappbad vid Villan. Dessutom ville rådet att kommunen skall ordna en promenadslinga i området så att handikappade kan få möjlighet att i större utsträckning utnyttja den fina miljön vid Bysjön.

Gatukontorets förslag innebär bl a handikapparkering, asfalterad anslutningsväg till badet, särskilda ramper, omklädningskydd och en handikappanpassad toalett.

Förslaget har presenterats för och godkänts av DHR i Åtvidaberg.

De 50 000 kr bör tas ur kontot för handikappatgärder. Där finns pengar kvar av de 100 000 kr som kommunen anslag i samband med Handikappåret 1981.

4/10

Problem i Gärdserum:

Minskade anslag — färre föreläsningar

Gärdserums föreläsningssällskap är liten men nagande god. Liten och liten, förresten. Förra verksamhetsåret ökade antalet medlemmar med 12 till 218. Det motsvarar något mer än var fjärde församlingsbo. Aktiviteterna är det minsann inget fel på. Hela 18 föreläsningar anordnades och dessa samlade närmare 500 besökare.

Det här framgick vid föreningens årsmöte häromdagen. Då redovisades också den ekonomiska situationen. Kassan omslöt 6 047 kr med en behållning på 433 kr. En liten vinst således vilket dock inte innebär att allt är frid och fröjd.

Föreläsningssällskapet har fått känna på det minskade kommunala anslaget som innebär att den i fortsättningen inte kan satsa på långväga föreläsare. Resor och andra omkostnader tär för hårt på kassan och därför hämtas gästtäl-

larna från en betydligt snävare räkning.

Om anslagen minskas ytterligare blir föreningen tvungen att göra avkall på sina ambitioner vilket kommer att resultera i färre föreläsningar.

Likväl är styrelsen generös i sin verksamhetsberättelse och tackar inte bara föreningar och enskilda utan också Åtvidabergs kommun för stöd och intresse.

Styrelsen omvaldes med Einar Ohlson som ordförande. Sekreterare och föreståndare är Gurli Karlsson och Nils Bokblad är vice ordförande och kassör.

Aktiv ungdom ny organisation i Åtvidaberg

En ny organisation har sett dagens ljus i Åtvidaberg. Aktiv ungdom heter den och är en medlemsorganisation i Medborgarskolan. En vecka efter starten har Aktiv ungdom ca 35 medlemmar i gång i fem olika kurser.

I styrelsen har Lena Stensgård utsetts till ordförande och Marianne Rapp till vice ordförande. De uppger att Aktiv ungdom är en opolitisk organisation öppen för alla ungdomar i åldern 4–14 år. Målsättningen är att samla barn och ungdomar i meningsfull estetisk verksamhet präglad av objektivitet, samarbete och respekt för oliktänkande.

Aktiv ungdom har ingen avsikt att konkurrera med befintliga organisationers barnverksamhet utan säger sig vilja satsa på nya områden.

Bland de kurser som påbörjats kan nämnas skapande lek, skapande dramatik och keramik.

Hösthälsan samlade förra veckan 243 deltagare varav 55 också lyckades pricka in den rätta raden 12x x11 221 x22. Bland fullpoängarna utsågs Gunvor Nilsson, Signe Lundqvist och Karl-Erik Gustavsson till vinnare av presentkortet. Kaffebryggaren utlottades till Ivar Karlsson. Övriga vinnare blev Gun Blomqvist, Nora Göransson, Maj-Britt Engström, Ann Carlsson, Lilian Blom, Monica Jonsson, Agneta Carlsson, Maj-Britt Nilsson och Yvonne Lindh.

DHR protesterar:

Inga servicehus i Åtvids utkanter

— Vi handikappade måste starkt protestera mot att ett servicehus placeras i tätortens utkanter.

Det skriver DHR:s Åtvidabergsavdelning i sitt senaste medlemsblad. Orsaken till protesten är den senaste tidens signaler från kommunalt och partihåll att göra om outhyrda lägenheter i Eksätter till servicehus för äldre och handikappade.

— För oss handikappade, med mycket små möjligheter att själva förflytta oss utan betydande insatser från andra, är det ett måste att bo i tätortens centrum. Eller så nära centrum som möjligt, skriver DHR. Ingen frisk människa kan sätta sig in i hur det känns att bli helt isolerad från livet utanför en institution.

I Correspondentens utfrågning av partierna inför valet ställdes bl a en fråga om vad som kunde göras för att minska de stora hyresförlusterna i Eksätter. DHR har tolkat politikernas svar som att dessa är beredda att inrätta servicehus i Eksätter.

I en intervju med stiftelsen Åtvidabergshems ledning framfördes också tanken på att göra om tomma lägenheter till servicehus.

Med anledning av tidningsuppgifterna säger DHR med skärpa att det borde vara självklart att handikappade och äldre skall ha samma möjlighet att välja miljö för sitt boende som andra grupper i samhället.

CHRISTER BERG

Folk i kö för att prova testcyklarna

Om intresset för den nya friskvårdscentralen i sporthallen i Åtvidaberg var på nollpunkten vid premiären i fredags så är förhållandet det rakt motsatta nu.

Det berättar föreståndaren för sporthallen och initiativtagaren till satsningen Roland Lind. Redan på måndagen stod folk i kö för att trampa på de blänkande nya testcyklarna. Telefonsamtalen från ännu fler intresserade strömmade in under såväl måndagen som tisdagen.

— Jag var aldrig orolig över att centralen inte skulle komma till användning, säger Roland Lind. Kanske brast det i informationen inför premiärdagen. Kanske hade vi öppet på fel tider. Men nu är det full fart. Precis som vi vill att det skall vara.

Salf-avdelningen i Åtvidaberg hade på fredagens upptaktsmöte inför höstens verksamhet. Ordförande Arne Ullbro rapporterade från en arbetsmiljökurs och sekreterare Ingvar Arvskog redogjorde för möten med distriktsstyrelsen. En ny medlem beviljades inträde i avdelningen. Kvällen avslutades med mat, dans och allsång tillsammans med damklubben.

Valkollekten i Grebo som insamlades av Grebo-Värna rödakorskrets och Grebo scoutkår inbringade 1 200 kr.

Grebo-Värna rödakorskrets har för femte året i följd anordnat en kyrksöndag för ortens pensionärer. I år deltog ett 50-tal personer i arrangemanget som förlagts till Vårdsbergs kyrka. Där bevisades den delvis annorlunda familjegudstjänsten under ledning av Ann-Marie Svensson och efteråt informerade Gustav Fogelberg om kyrkan och dess 1600-talsmålningar. På hemresan gjordes ett uppehåll vid Fillinge tingshus där Allan Svensson var ciceron.

Gärdserums föreläsningssällskap har inlett höstens verksamhet. Rolf de Val från Åtvidaberg berättade med hjälp av färgbilder om Det bebodda och det obebodda Island. 40 personer bevisade föreläsningen. Nästa arrangemang äger rum redan på torsdag då Rune Oppgården från Gamleby i Mosshults samlingshall talar om Biologi och ekologiska klockor.

En av Åtvidabergspartiets tre kandidater till kyrkofullmäktigeval, Gun Granlund, har återtagit sin kandidatur. På hennes plats återfinns i stället Gerd Rendert.

Bygdegårdsdag firas i Värna

— Nu skall vi visa att vi finns och att Värna lever.

Det säger Gerd Fallman i Värna. Hon sitter med i Värna-Grebo bygdegårdsförenings festkommitté. För allra första gången skall nu föreningen ställa till med en Bygdegårdens dag i Värna.

Den äger rum på lördag. Under det fem timmar långa arrangemanget skall gamla bruksföremål och konsthantverk av äldre datum visas upp. Från Åtvidaberg kommer konstnär Barbro Gustavsson och visparet Agneta Ekström och Evald Medling.

— Det har blivit fart på saker och ting i Värna, berättar Gerd Fallman. Församlingen är liten, knappt 200 personer, men under senaste åren har en ständig förnyring skett.

Nu i höst har bygdegårdsföreningen till råga på allt satt i gång en kurs i gammaldans. Den har samlat närmare 40 deltagare. Om man så vill, var femte församlingsbo.

6/10

ÅIF:s gymnastikflickor visade upp sina färdigheter i rytmisk dans i samband med avslutningen på höstens gång- och cykelpromenader i Åtvid

Gångare och cyklister slutspurtade i Åtvid

– Ni har varit duktiga, utropade Åtvidskorpens Lars-Åke Gustavsson till den församlade skaran motionärer i alla åldrar när det på söndagen var dags för final på höstens gång- och cykelpromenader.

– Tillsammans har ni avverkat en sträcka som är längre än vägen från Tretriksröset till Smygehuk.

– De sex omgångarna med utgångspunkt från ICA Parken lockade till 540 starter. Något mer än hälften valde att promenera ett par kilometer medan resten åkte cykel på en milslänga. Kvinnorna dominerade i antal.

I samband med slutspurten anordnades en del festliga inslag vid målplatsen. Hans Johansson och Nils Ahlin underhöll med musik. Motionskonsulent Ralph Brissle ställde till med gemensam gymnastik bland de närvarande och ÅIF:s gymnastikflickor hade uppvisning.

Slutligen förrättades prisutdelning. Monica Jonsson vann cykeln, Jan Agnerheim kaffebryggaren och Magnus Larsson och Maj-Britt Gustavsson var sitt presentkort. Kaffeburkarna vanns av Maj Johansson, Tony Andreasson, Karl-Erik Gustavsson, Jan Agnerheim, Bo Lindgren och Asta Kempe.

Åtvids fritidsnämnd får annonsera efter vaktmästare

Nu är det klart. Fritidsnämnden får, som man från början ville, annonsera efter en vaktmästare till den uppkomna vakansen i månadsskiftet april/maj. Kommunalsrådet Göte Edlund gav sitt tillstånd härom kvällen.

Sedan i maj har frågan om återbesättande av vaktmästartjänsten laborerats fram och tillbaka i kommunalhuset. Framför allt har diskussionen gällt omplacering av personal från gatukontoret till sporthallen. En anställd på gatukontoret sökte också tjänsten internt men fritidsnämnden ansåg inte att denne hade tillräckliga kvalifikationer.

MBL-förhandling

Vid en MBL-förhandling för drygt en vecka sedan framhöll kommunalarbetsförbundets representanter att de accepterar omplacering av personal på grund av fysiska eller psykiska skador och vid konsta-

tera arbetsbrist. Men detta har inte kunnat påvisas, menade facket och föreslog att tjänsten snarast skulle annonseras ut öppet.

Det gick också arbetsgivarparten med på.

Ärendet gick därefter tillbaka till kommunalsrådet Göte Edlund som nu således gett fritidsnämnden tillstånd att annonsera.

Så sker också endera dagen. De som är intresserade får elva dagar på sig att söka tjänsten.

Tvåårigt vikariat

Vid MBL-förhandlingen kom parterna också överens om att tillsätta ett tvåårigt vikariat på mätningsavdelningen genom omplacering av en kollektivanställd. Den uppkomna vakansen återbesätts inte. Åtminstone inte förrän sysselsättningen på gatukontoret klarlagts. Förhandlingar om den vakansen tas upp när 1983 års budget är fastställd.

CHRISTER BERG

ORIENTERING

I H 10 t ex där det till slut bara skilde åtta sekunder mellan slutsegraren Stefan Karlsson, Ljungsbro, och Märten Waldenfjord från LOK. I H13-14 stod striden mellan tre pojkar. Hans Ax från OK Eken drog längsta strået.

I Ungdomsserien deltog ungdomar upp till 14 år från OK Eken, IFK Linköping, Linköpings OK, Linköpings AIK, OKS Ljungsbro och Björkfors.

Med finalen i Åtvidaberg, där 170 ungdomar deltog, avverkades fem deltävlingar. De tre bästa delresultaten räknades för slutseger.

Resultat, slutomgången.

H 13-14: 1) Mats Eriksson, LOK, 32,52; 2) Hans Ax, Eken, 34,50; 3) Thomas Persson, Eken, 37,18.

H 11-12: 1) Henrik Marmelid, IFK, 18,45; 2) Magnus Gustavsson, LOK, 19,23; 3) Anders Kjellman, IFK, 20,29.

H 10: 1) Stefan Karlsson, OKS, 16,22; 2) Märten Waldenfjord, LOK, 16,30; 3) Peter Johnsson, LOK, 17,03.

H nybörjare: 1) Thomas Forsell, LOK, 18,12; 2) Roger Säberg, Eken, 18,57; 3) Greger Andersson, IFK, 20,10.

D 13-14: 1) Gunilla Nilsson, Eken, 43,24; 2) Helena Holm, LOK, 47,50; 3) Helena Johansson, IFK, 48,20.

D 11-12: 1) Anna Karlsson, Eken, 21,37; 2) Marie-Louise Persson, Eken, 24,21; 3) Maria Pettersson, Björkfors, 25,36.

D 10: 1) Jenny Haraldsson, Eken, 17,34; 2) Malin Ågren, IFK, 19,25; 3) Anna Andersson, Eken, 19,32.

D nybörjare: 1) Lena Sjöstedt, IFK, 26,52; 2) Cecilia Krüger, Eken, 26,56; 3) Åsa Davidsson, OKS, 27,32.

Sammanlagt.

H 13-14: 1) Hans Ax, Eken, 28 poäng; 2) Jan Björup, LOK, 28; 3) Stefan Berggården, LAIK, 26.

H 11-12: 1) Anders Kjellman, IFK, 29; 2) Henrik Marmelid, IFK, 29; 3) Magnus Gustavsson, LOK, 26.

H 10: 1) Georg Holm, LOK, 30; 2) Stefan Karlsson, OKS, 28; 3) Märten Waldenfjord, LOK, 27.

H nybörjare: 1) Thomas Forsell, LOK, 29; 2) Greger Andersson, IFK, 28; 3) Magnus Säberg, Eken, 25.

D 13-14: 1) Maria Gustavsson, IFK, 30; 2) Helena Holm, LOK, 25; 3) Eva Wigertz, LOK, 23.

D 11-12: 1) Annika Pettersson, OKS, 30; 2) Anna Karlsson, Eken, 25; 3) Anna Larsson, IFK, 24.

D 10: 1) Malin Ågren, IFK, 30; 2) Jenny Haraldsson, Eken, 27; 3) Sofie Schenell, LOK, 26.

D nybörjare: 1) Carina Lundström, 30; 2) Åsa Davidsson, OKS, 27; 3) Cecilia Krüger, Eken, 26.

Kindamästerskapen i orientering vid LOK-stugan i Vidingsjö.

D 10: 1) Anna Pettersson, BGoIF, 35,44.

D 11-12: 1) Maria Pettersson, BGoIF, 17,00; 2) Helena Jonsson, do, 18,10.

D 13-14: 1) Susanna Djurstedt, KSK, 26,08.

H 11-12: 1) Stefan Berg, GBoIF, 28,47; 2) Joakim Ruhlinder, do, 32,47.

H 13-14: 1) Johan Rydell, KSK, 23,17; 2) Magnus Fransson, BGoIF, 29,30.

H 15-16: 1) Magnus Albinsson, BGoIF, 40,55; 2) Ulf Albinsson, do, 46,50.

D 17-18: 1) Maria Holmström, BGoIF, 46,35; 2) Helena Djurstedt, KSK, 53,40.

H 17-18: 1) Fredrik Hellstrand, BGoIF, 50,27; 2) Henrik Boberg, KSK, 59,57.

H 21: 1) Gert Gilje, BGoIF, 1,26,37.

D 21: 1) Elisabet Pettersson, BGoIF, 1,10,40.

H 35: 1) Kjell Holm, BGoIF, 48,35; 2) Lennart Pettersson, do, 49,30.

D 35: 1) Gunnell Cassel, KSK, 1,04,43; 2) Inger Pettersson, BGoIF, 1,09,09.

H 43: 1) Inge Hult, KSK, 57,17; 2) Ulf Wiklund, do, 1,00,52.

H 50: 1) Rune Carlsson, BGoIF, 54,05; 2) Hans-Erik Hellström, KSK, 56,37.

Aven om t ex IFK Linköpings Maria Gustavsson och Ljungsbro's Annika Pettersson redan var klara slutsegrare i Ungdomsserien i orientering före helgens slutomgång i Åtvidaberg återstod spännande uppgörelser i ett par andra av de åtta klasserna.

7/10

Åtvidabergspartiet lovat information

– Tor Nyberg kan vara helt lugn. Visst skall Åtvidabergspartiet också få information om arbetet med nästa års budget. Det är inte fråga om annat. När jag fick brevet ringde jag upp honom och bestämde tid för en genomgång.

Det säger kommunalrådet Göte Edlund på onsdagen sedan kommunstyrelsens planeringsutskott haft sin sista sittning om 1983 års budget.

Tor Nyberg anförde i sin skrivelse att Åtvidabergspartiet inte kan delta i ett beslut om budgeten med mindre än att partiet fått motsvarande insyn och information om budgeten som övriga partier i fullmäktige.

Partiet är helt nytt och erövrade sex mandat i årets val. Det är lika många som centern och moderaterna.

Åtvidabergspartiet gör entré i fullmäktige vid november-sammanträdet då budgeten skall antas. Inte förrän nästa år får partiet plats i nämnder, styrelser och utskott.

Därav kommer det sig att partiet formellt sett inte kan delta i de förberedande genomgångarna utan får söka andra vägar till information. Göte Edlund går partiet tillmötes när han nu fått reda på deras önskemål.

– Vår ambition är att försöka sätta oss in i budgetarbetet ordentlig, säger Tor Nyberg. Vi har bildat en särskild budgetgrupp och vänt oss till drätselchef Svenolof Lindblad med en förfrågan om han under två fyratimmarspass vill ge oss en information om hur en kommunalbudget är upplagd.

CHRISTER BERG

Specialstämpel ser ut så här

Frimärkets dag i Åtvidaberg

På lördag anordnas Frimärkets dag i Åtvidaberg. Som vanligt är det ett samarrangemang mellan Åtvidabergs frimärksklubb och posten. En specialstämpel för just den här dagen blir det förstas också.

Förutom försäljning av frimärken och utställning av mer eller mindre dyrbara frimärken visas en lång rad gamla vykort från ett svunnet Åtvidaberg.

Specialstämpeln föreställer en fjärl och det frimärkshäfte som ges ut innehåller bilder på vilda orkidéer.

Platsen för Frimärkets dag i Åtvid är Fullmäktigesalen i Gamla kommunalhuset.

SKS i Åtvidaberg 25-årsjubilerade

– SKS bör vara ett serviceorgan åt kyrkan och föra ut evangeliets profil till människorna. SKS har nu kommit fram till ett läge då man funnit sig själv.

Det sade kontraktsprost Arne Nilsson, ordförande i SKS i Åtvidaberg, när organisationen i samband med sitt årsmöte firade 25-årsjubileum.

Arne Nilsson lämnade en kort historik över de gångna 25 åren. När lokalavdelningen startade 1957 hade den 16 cirkular och en omsättning på drygt 2 000 kr. I år noteras 114 cirkular och omsättningen är 632 000 kr.

Verklig fart på verksamheten blev det i och med att Margareta Kindsjö anställdes

som instruktör 1973. Toppåret var 1978/79 då 182 cirkular var i gång. En orsak till minskningen är att körer, konfirmandgrupper m m genom nya normer inte längre räknas som studiecirkular.

SKS-distriktets ordförande Sigvard Olsson gratulerade jubilarerna och vände sig särskilt till Margareta Kindsjö som fick både blommor och en eloge för sitt arbete.

Årsmötet omvalde Arne Nilsson till ordförande. Ny vice ordförande efter Bo Linnros blev Göran Dellskog. För den musikaliska underhållningen svarade Maria Mucchiano-Johansson och Åtvids kyrk kör under ledning av Ingemar Ericsson.

Oenighet i Åtvid om sociala taxor

Centerpartisterna och moderaten Carl G Nilsson var inte riktigt överens med de övriga ledamöterna när kommunstyrelsen i Åtvidaberg behandlade förslaget till nya taxor för barnomsorgen.

Socialnämndens förslag in-

nebär att den rörliga delen av taxan tas bort. I fortsättningen utgår bara en fast avgift.

Centern och Carl G Nilsson var i och för sig inte emot den principen. Däremot föreslog de en höjning av taxorna så att 15 procent av de totala barnomsorgskostnaderna betalas genom avgifter. I dag är motsvarande siffra ungefär 12 procent.

Socialdemokraterna och folkpartisten Bengt Persson ansåg att socialnämndens förslag till taxor räcker. Centern och moderaten reserverade sig mot beslutet.

Samma person reserverade sig även mot beslutet om ändring av taxan för social hemtjänst för pensionärer. Medan s och fp tillstyrkte förslaget om avgift i tre klasser ville reserveranterna ha avgift per timme för att på så sätt skapa större rättvisa.

Budgetarbete i Åtvid:

Åtta milj kr har prutats bort

De fem politikerna i kommunstyrelsens planeringsutskott i Åtvidaberg har nu gjort sitt i manglingen av 1983 års budget. Efter fyra och en halv dags intensivt studerande av det omfattande materialet nådde de på onsdagen nollåget.

Dvs det ursprungliga glappet på drygt 8 milj kr för att få en balanserad budget har reducerats till noll.

Anledningen till att det i år tagit så lång tid för PU att komma fram till det här resultatet är inte så mycket att oenighet rått mellan partierna som att respektive nämnder och styrelser i år mycket noggrant hållit sig till de angivna direktiven. Det var helt enkelt svårt att hitta konton att stryka rejält i.

I utskottet binder sig inte

partierna formellt för sina förslag till den slutliga budgeten. Resultatet blir i stället en utgångspunkt för de interna partidiskussioner som nu tar vid. Först vid kommunstyrelsens budgetmöte om ett par veckor markerar partierna sin ställning.

Centerns och moderaternas båda representanter i PU har föreslagit en förstärkning av 1983 års budget genom att socialdemokraterna avstår från sitt löfte att ge pensionärer full kompensation för de första 80 kr på månadshyran. Det skulle i så fall ge ungefär 1 milj kr. Men s har ingen tanke på att gå med på det förslaget.

Vidare anser de båda borgerliga representanterna att va-taxorna något så när skall följa index så att kommunen även i fortsättningen får in avgifter motsvarande 75 procent av kostnaderna.

CHRISTER BERG

Åtvid förhandlar för pendlarna

Tidigare i höst har busspendlande åtvidabergare beklagat sig över en del brister i turlistan. Vidare har föreningen Rädda järnvägen föreslagit att utnyttjade italienska rälsbussar sätts in på linjen Åtvidaberg-Linköping. Nu agerar också myndigheterna i Åtvid.

Kommunstyrelsen har beslutat ta upp problemen med ledningen för Östgötatrafiken. Och det omedelbart. Kommunrådet Göte Edlund och kommundirektören har fått i uppdrag att diskutera möjligheter och

kostnader att underlätta resandet för tusentals pendlare.

Pendlarnas klagomål gällde främst att Östgötatrafiken i augusti tog bort direktbussarna. De politiska partierna avkrävdes besked om de var beredda att stötta pendlarna i deras krav på bättre förhållanden. Alla partier svarade positivt.

Föreningen Rädda järnvägen har i brev till kommunen påpekat att det för närvarande finns ett mindre antal rälsbussar som står still i Linköping om morgnarna. Dessa borde kunna användas som pendeltåg för Åtvidsborna.

Handikappbad vid Bysjön lagt på is

Planerna på att göra i ordning ett friluftsbad speciellt anpassat för handikappade är tills vidare lagda på is i Åtvidaberg. Enligt en utredning skulle ett sådant bad vid Bysjön kosta ca 50 000 kr.

Men kommunstyrelsen anser att det finns skäl att undersöka om det inte går att använda pengarna bättre. Ett friluftsbad kan bara utnyttjas kort tid under året. Kanske kan pengarna i stället användas som grundplåt till ett innebad som går att använda året runt för handikappade och andra grupper.

Kommunstyrelsen tänker därför först avvakta fritidsnämndens utredning om förutsättningarna för varmvattenbad.

Ursprungligen var det handikapprådet som begärde att ett utebad för handikappade skall ordnas vid Villan. Gatukontoret gjorde ett förslag som skulle kosta 50 000 kr att förverkliga. Förslaget har godkänts av DHR i Åtvidaberg.

Musikskolans ungdomsorkester och barnkör genomförde på tisdagen en turné på den åtvidabergska landsbygden. Samtliga skolor i ytterområdena, utom Hannäs, besöktes av de omkring 50 ungdomarna med musiklärarna Agneta Ekström och Lars Sundvall i spetsen. Den senare inte bara initiativtagare och dirigent utan också bussförare på resan. Musikdirektör Olle Kvarforth berättar att detta var första, men förhoppningsvis inte sista, gången som orkester och kör gjorde PR för musikskolans verksamhet också ute i glesbygden.

Rekordmånga deltog i Milsimmet under dess sjätte höstvecka i Åtvidaberg. Arrangörerna kunde räkna in 291 deltagare. Det är den högsta siffran på nio år. Veckovinnare blev Ann-Sofie Lönn, Ulla Örneil, Iris Carlsson, Inger Thyrsson, B-M Hallberg, Börje Johansson, Barbro Steilind och Margit Nyhlén.

En 17-årig Åtvidabergsyngling skadades så illa vid en olycka under sitt arbete vid Facits Örsätterfabrik på onsdagen att han måste föras i ambulans till regionsjukhuset för omvårdnad. Ynglingen körde en minitraktor med sopborste på planen vid barklagret. Av okänd anledning körde han ner i barkfickan och hamnade under traktorn där arbetskamrater upptäckte honom. Fickan är ett par meter djup och var vid tillfället delvis fylld med bark vilket mildrade fallet.

Åtvidabergs bridgesällskap har spelat andra ronden i Höstlövet. Resultat: 1) J Hägg/J-E Lundqvist 129; 2) P-Å Olsson/U Olsson 127; 3) T Eklund/A Wessman 122; 4) M Karlsson/A Söderström 112; 5) Å Rundberg/G Olsson 108. Sammanlagt: 1) T Eklund/A Wessman 258; 2) J Hägg/J-E Lundqvist 255; 3) Å Rundberg/G Olsson 246; 4) P-Å Olsson/U Olsson 237; 5) M Karlsson/A Söderström 234.

En enig kommunstyrelse har tillstyrkt ett förslag till yttrande över Tor Nybergs överklagande till kammarrätten över ett par beslut beträffande behandlingen av en motion han väckte i början av året. Besvärerna bör avvisas, menar kommunstyrelsen, eftersom besluten fattats i laga ordning.

T 1 får inga pengar av Åtvidabergs kommun till sitt firande av regementets 100-årsjubileum. Det har kommunstyrelsen beslutat.

Lapisbehandling är fruktansvärt smärtsam och dessutom onödig eftersom det finns andra metoder att skydda nyfödda barn från gonorrhé. Metoden att droppa lapis i ögonen på nyfödda bör därför förbjudas. Det kräver Åtvidabergs socialdemokratiska förening i en motion till arbetarekommunen som har att ta ställning till om motionen skall skickas vidare till distriktskongressen.

Riksväg 35 söder om Åtvidaberg är en av de vägsträckor i Östergötland som är mest drabbad av viltolyckor. För att minska olyckorna har tidigare röjning av sly och gallring av skog utmed vägen gjorts. Nu pågår ytterligare åtgärder för att förhindra kollisioner mellan trafikanter och vilt. Ett drygt två meter högt stängsel sätts upp på båda sidor om vägen på sträckan Korshultskorset-soptippen. Arbetet utförs gemensamt av vägverket och Baroniet Adelswärd.

Länsarbetsnämnden har meddelat att Åtvidabergs kommun får sätta i gång ytterligare 15 beredskapsjobb för ungdomar. Arbetena varar till årets slut.

Gårdserums ålderdomshem blir konstnärsbostad. Kommunstyrelsen i Åtvidaberg har tillstyrkt att konstnär Erling Johansson får hem med tomt för 111 000 kr. Tillträde sker när de nya servicebostäderna i Falerum blivit klara någon gång nästa år.

Gammal fotoutrustning har kommunstyrelsen beslutat köpa av Bengt Lundberg för 10 000 kr. Delar av utrustningen har tillhört sekelskiftesfotografen Johan E Thorin. Föremålen skall tillsammans med tidigare inköpt utrustning placeras i ett Thorinskt fotomuseum som eventuellt kommer att inrymmas i ett av husen på Verksgatan.

Kommunstyrelsen i Åtvidaberg avstår från förköpsrätten till fastigheten Kvickstorp 1:24 där arealen är 2 500 kvm och köpeskillingen 17 700 kr och avstår även från att köpa Gårdsnäs 1:11 i Hannäs där arealen är 3 900 kvm och priset 15 700 kr.

Åtvidabergs kommun har varit på konstauktion i Söderköping. Tre Gullbyetsningar ropades in av de utsända i början av auktionen innan priserna tog fart ordentligt. 5 800 kr fick kommunen punga ut för etsningarna med Åtvidabergsmotiv. Ursprungligen hade man tänkt sig dela ut konstverken i belöning till förtjänta. Men nu kommer de i stället att hängas upp på någon kommunal institutions vägg.

Åtvid godkänner 400 kV-ledningen

De ändringar som Vattenfall gjort beträffande sträckningen av 400 kV-ledningen genom Åtvidabergs kommun är bra. Det anser kommunstyrelsen i Åtvidaberg som nu inte längre har några avvikande synpunkter på Vattenfalls planer.

Kommunen hade tidigare

föreslagit en ändrad sträckning förbi Börsebo norr om Gårdserum. Detta sedan flera boende i området klagat på de ursprungliga planerna.

Vattenfalls nya förslag innebär visserligen inte att ledningen dras på det sätt som kommunen förordade men är ändå mer än acceptabel, menar kommunstyrelsen.

Planerna anpassas:

Villabygget i Åtvidaberg minskas till en tredjedel

Möjligheterna är mycket små att driva verksamheten i Folkets hus utan det begärda anslaget på 112 000 kr

Skriver till sig själv

Ge mig pengar till Folkets hus

– Möjligheten att fortsätta verksamheten i Folkets hus är mycket liten om vi inte får det begärda anslaget.

Det skriver föreningen Åtvidabergs folkpark i ett brev till kommunfullmäktige. Brevet är undertecknat av Olof Sandqvist som därmed skriver brev till sig själv. För han är inte bara ordförande i föreningen, som numera nästan uteslu-

Olof Sandqvist skriver brev till sig själv och ber om pengar

tande ägnar sig åt att äga och förvalta Folkets hus, utan också i kommunfullmäktige.

Nu begärs kommunalt anslag med 112 000 kr för att täcka förra årets underskott. Det är i och för sig ett bättre resultat än året innan då förlusten uppgick till 147 000 kr. Det kan också nämnas att kommunen redan lämnat ett driftbidrag till Folkets hus på 126 000 kr för 1981.

I brevet påpekar Olof Sandqvist att verksamheten trots allt haft en positiv utveckling. Samtliga verksamhetsgrenar visar ett förbättrat resultat 1981 jämfört med 1980. Energi-sparande åtgärder väntas ge utslag i år. Folkets hus fyller ett stort behov som samlingslokal. Men möjligheterna att driva verksamheten vidare utan begärt anslag är mycket små.

Tidigare år har kommunfullmäktige täckt föreningens förluster. Men det har inte skett utan en hel del diskussion mellan socialdemokrater och de borgerliga partierna.

CHRISTER BERG

En realistisk anpassning till efterfrågan.

Det är enkelt och kärvt uttryckt innebörden av planerna för det framtida bostadsbyggandet i Åtvidaberg.

För bara två tre år sedan tänkte sig planerare och politiker ett nybyggande på över 90 villor om året. Den plan som nu skall antas för de kommande fem åren anger ett snitt på 32 småhus.

Ny situation

Under slutet av 60-talet och

hela 70-talet skedde en väldig utbyggnad av villaområden i Åtvidabergs tätort och Grebo. 1977, t ex, gav byggnadsnämnden byggnadslov för 101 villor. I flerårsplanen för 1980–84 beräknas nybyggnad av 102 villor under 1983.

Men i dag är situationen en helt annan. Konjunkturläget, ökade kostnader för nyproduktion, högre räntekostnader och minskad betalningsförmåga har i hög grad påverkat intresse och möjlighet att bygga egen villa.

För några år sedan stod ett

par hundra människor i tomtkö. Då fick de räkna med en väntetid på 2–3 år innan ett erbjudande om tomt kom. I dag står ca 100 människor i kön. Den som så önskar kan få en tomt på stunden.

Härdbantning

Nästa vecka skall kommunstyrelsen ta ställning till ett förslag till bostadsförsörjningsprogram för åren 1983–87. Förslaget som tillstyrks av kommunstyrelsens planeringsutskott visar på en härdbantning av tidigare planer även om förra årets flerårsplan redan i sig innebär en anpassning.

Enligt planen skall under femårsperioden 158 villor byggas i kommunen. Något över hälften av nybyggandet skall ske i Åtvidabergs tätort, ett 40-tal i Grebo, tio i Björsäter och resten i övriga delar av kommunen.

Det handlar enbart om styckebyggda småhus. Ingen grupphusbebyggelse är planerad. Inte heller några flerfamiljshus. Det har för övrigt varit mycket tunnslätt med lägenheter i flerfamiljshus i Åtvidaberg under den senaste tioårsperioden.

CHRISTER BERG

Devalveringen av den svenska kronan får effekt på olika sätt. Bl a beträffande kostnaderna för uppvärmning av kommunens fastigheter i Åtvidaberg. Fastighetskontoret har beräknat att de höjda oljepriserna innebär en merkostnad på totalt 668 000 kr nästa år. Behovet av den summan har nu presenterats kommunstyrelsen.

Yrkesinspektionen har ålagt Åtvidabergs kommun att före den 1 april nästa år avhjälpa en del brister i arbetsmiljön i det nya dag- och fritidshemmet vid Bruksgatan. Bl a skall personalen få ett eget duschrum och vidare skall ventilationen i ett omklädningsrum ordnas till. Kommunstyrelsen väntas överklaga yrkesinspektionens beslut sedan ärendeberedningen pekat på de lagar och förordningar som gäller och vilken tolkning yrkesinspektionen gjort av dem.

Varför är vattnet dåligt i Hannäs?

15/10

Under de senaste fyra åren har 20 hushåll och en livsmedelsbutik i Kvarnvik i Åtvidabergs kommun haft dåligt vatten. Av de 22 vattenprover som tagits visade 10 på otjänligt vatten och sju fall var med tvekan tjänligt som dricksvatten.

Trots att hälsovårdsnämnden i Åtvidaberg undersökt både omkringliggande avloppsanläggningar och själva vattentäkten i omgångar har man inte kunnat hitta orsaken till det dåliga vattnet.

Klorchock

Vid några tillfällen har chockklorering utförts. Då har också dricksvattnet blivit bättre. Men efter hand som effekten av kloreringen minskat har vattenkvaliteten åter försämrats.

Analysresultaten tyder på inverkan från en hygieniskt be-

tänklig föreningsskälla, skriver hälsovårdskontoret i sin rapport. Nu måste något göras med det snaraste, t ex installation av en kloreringsanläggning.

Vattentäkten i Kvarnvik drivs privat av Kvarnviks vattenförening. För över tre år sedan bad vattenföreningen kommunen om hjälp med provtagning av vattnet. Så har också skett. Tillsammans har förening och hälsovårdskontor försökt komma till rätta med det dåliga vattnet utan att lyckas.

Göra något

Nu vill hälsovårdskontoret att nämnden skall uppmana vattenföreningen att en gång för alla ta itu med problemet. Inte minst för att livsmedelslagstiftningen kräver att en livsmedelsaffär skall ha tillgång till rinnande vatten av dricksvattenkvalitet.

CHRISTER BERG

Samlingslistorna klara i Grebo

Även i Grebo går partierna samman inför söndagens val till kyrkofullmäktige och den kyrkliga samfälligheten i Åtvids pastorat. Samlingslistorna upptar 30 namn till Grebo kyrkofullmäktige och åtta namn till samfälligheten.

Listan till kyrkofullmäktige: Stig Johansson, Sandebo, Gustav Andersson, Prästgården, Åke Allard, Rödsten. Bengt Samuelsson, Bäckstigen, Thyra Andersson, Norrbyvägen, Ingemo Karlsson, Vernersborg, Barbro Gordon, Prästgården, Ulla Franzén, Grebovägen, Ulla Jernby, Björkstigen, Edvin Franzén, Grebovägen, Martin Pettersson, Redingevägen, Bengt Wallin, Starvägen, Arne Karlsson, Vernersborg, Inga Landin,

Målbäck, Göte Jönsson, Hackspettevägen, Bengt Forss, Björkstigen, Gunnel Samuelsson, Bäckstigen, Monica Svedlund, Bofinksvägen, Rune Johansson, Strömsbro, Ingegärd Roth, Stäckö, Tord Myringer, Bergstigen, Stig Lantz, Viggebyholm, Inga Pettersson, Skogstorp, Nils Gustavsson, Redinge, Bertil Tillmar, Dahla säteri, Evert Johansson, Grebovägen, David Johansson, Solliden, Carl Stålbom, Höganlid, Georg Allard, Granliden, och Sven-Arne Johansson, Sandsäter.

Listan till kyrkliga samfälligheten: Stig Johansson, Sandebo, Gustav Andersson, Prästgården, Åke Allard, Rödsten, Göte Jönsson, Hackspettevägen, Majken Gustavsson, Linnero, Thyra Andersson, Norrbyvägen, Ingemo Karlsson, Vernersborg, och Barbro Gordon, Prästgården.

PRO-kören i Åtvidaberg har gjort sitt första framträdande i Kisa. Det skedde efter en inbjudan av Kisa pensionärsförening. I Kisa Folkets hus sjöng kören, ett 30-tal medlemmar, under ledning av Arvid Andersson, en lång rad gamla örhängen och kända operettmelodier.

Åtvidaberg säljer ren luft

Ren luft skall börja säljas från Åtvidaberg. I dagarna har de båda företagen Georg Holmgren och Sven Ternstedt fått klartecken från SEMKO på en Åtvidabergsproducerad elektronisk luftrenare.

Produktionen av ren luft har kommit i gång i Åtvid

15/10

– Visst är det nervöst att ligga ute med stora pengar och inte kunna göra mycket annat än vänta på att få sätta i gång. Men nu har vi fått maskinen godkänd av SEMKO. Så nu hänger det på oss hur resultatet blir.

Det säger Georg Holmgren i Åtvidaberg och ser egentligen inte det minsta nervös ut. Han har en tro på saken som kan försätta berg.

Luftkuben

Georg Holmgren är ansvarig idégivare till vad som kallas luftkuben, en elektronisk luftrenare som inte bara är en av de få som tillverkas i Sverige utan också nästan helt och hållet producerad i Åtvidaberg av åtvidabergare.

I över ett år har Georg Holmgren och Sven Ternstedt jobbat

Georg Holmgren är glad i dag. Hans idé till elektronisk luftrenare har fått stöd hos tillverkare i Åtvid

tillsammans med utvecklingsarbete och förberedelser till produktion. Tidigt i våras hade man prototypen klar. Maskiner skickades ut på olika håll för testning hos frisörer, sjukhus, blomsterodlingar, allergiker, bostäder o s v.

Ljus prognos

Fram till dags dato har närmare en halv miljon kronor investerats i projektet. Plus ett oräkneligt antal arbetstimmar. Men nu ser också prognosen för framtiden ljus ut.

Förra veckan kom beskedet från SEMKO att S-märkningen är klar. Redan i dag har ett 40-tal luftrenare av olika storlekar levererats. Enligt order skall före årsskiftet ytterligare ett par hundra luftkuber, dubbelkuber och luftstaplar lämna fabriken med destination inte bara adresser i Sverige utan

också i Norge, Västtyskland och Schweiz.

I flera länder testas maskinen just nu för godkännande. Nätet med återförsäljare blir allt finmaskigare. På Ternstedts plåtslageri i Åtvid jobbar numera tre man i stort sett på heltid med tillverkningen.

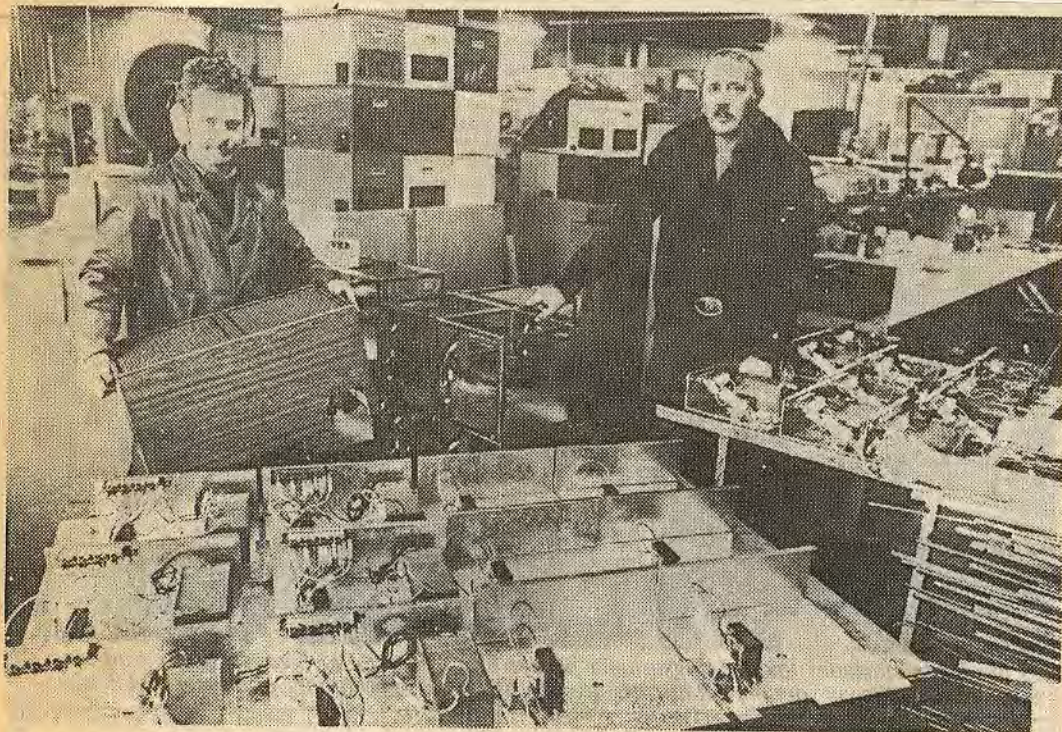
– Men det är fler ändå i Åtvid som får litet jobb tack vare luftrenaren, säger Georg Holmgren. Facit levererar komponenter, en lackeringsverkstad gör jobb åt oss, en snickerifabrik i Åtvid står för renarens chassi o s v.

”Importerat”

Saker och tjänster som inte går att köpa i hemkommunen ”importeras”. Tex motorpaketet från Överum och emballagen från Vikingstad.

– Visst vore det roligt om man kunde få se fin och ren luft från Åtvid göra sitt segertåg genom världen, säger Georg Holmgren. Men i första hand väntar vi nu på besked från några landsting som testat luftrenaren i sjukhusmiljö.

CHRISTER BERG

Björn Smedhamre har varit med från början med utvecklingen av den Åtvidabergsproducerade luftrenaren. På bilden tillsammans med idékläckaren Georg Holmgren

16/10

Åtvid ut ur krisen

Pastoratet får stark budget utan höjning av kyrkoskatten

- Vi har befunnit oss i en ekonomisk kris. Men med det budgetförslag som nu arbetats fram i stor enighet kan framtiden ses an med stor tillförsikt.

Det säger kontraktsprost Arne Nilsson i Åtvidaberg sedan kyrkonämnden på torsdagen med smärre justeringar antagit förslaget till budget i Åtvids med flera församlingars pastorat för 1983.

I förslaget har man räknat med en sju procentig kostnadsförtydning och en tre procentig volymökning av verksamheten. 560 000 kr avsätts till investeringsfonden. I fonden finns i dag knappt 2 000 kr. Vidare avsätts 155 000 kr till oförutsedda utgifter.

Trots dessa rätt generösa förutsättningar krävs ingen höjning av kyrkoskatten som därmed blir oförändrad i kr 25 öre. Det beror huvudsakligen på två saker. För det första en förstärkning av kassan genom förra årets hårt omdebatterade skattehöjning med 10 öre. Det vardå Arne Nilsson fronderade mot sina partikamrater i omröstningen och i år fick betalt genom att inte omnomineras som kandidat för socialdemokraterna.

För det andra har de nya reglerna för ekonomisk utjämnning inom Svenska kyrkan minskat den allmänna kyrkoavgiften med i runda tal 250 000 kr.

Den investeringsfond som nu är under ombyggnad fyller ett stort behov. I Åtvid ropar man

efter ett nytt församlingshem. Grebo kyrka behöver renoveras ordentligt. Värna kyrka måste ha ett nytt spåntak. Björsätters kyrka är i behov av renovering. Församlingshemsfrågan i Yxnerum är ännu olöst.

Dessutom kan det mycket väl hända att beräkningarna om kostnadsförtydningen är väl optimistiska och då är det bra att ha en rejäl buffert.

Driftbudgeten omsluter drygt 6 milj kr och kapitalbudgeten över 1,1 milj. Bland de investeringar som skall göras nästa år är en minneslund på nya kyrkogården i Åtvid för 50 000 kr, en hörselslinga i Björsätters kyrka för 10 000 kr och projektering av församlingshem i Åtvid samt renovering av kyrkan i Grebo.

CHRISTER BERG

Nu lämnar CEA politiken

30 år i stark med- och motvind

— Nej, jag har aldrig ångrat att jag gett mig in i politiken.

Det förklarar Carl-Eric Ahlström, av vänner och motståndare aldrig kallad för någonting annat än "CEA". I höst slutar han som politiker. Såvida han inte låter sig övertalas till åtminstone en period till i kommunstyrelsen. Om partiet vill ställer han nog upp.

Annars får det vara bra med den tid som varit. När CEA tågar ut från sammanträdesrummen sätts punkt för en epok i det politiska livet i Åtvidaberg. För han har tillhört de verkliga tungvikterna ända sedan han 1950 valdes in på sista plats i kommunalfullmäktige.

Växlande vindar

— Det har varit en tid med växlande vindar, säger han. I början härligt skön medvind. Senare narig motvind och stundom ordentliga stormar.

Carl-Eric Ahlström föddes i Åtvid 1916, rätt in i "rörelsen". Fadern var övertygad socialdemokrat, var vaktmästare på Folkets hus och invald i fullmäktige någon period.

Efter skolan började CEA i affär. På Konsum, förstas, med livsmedel som specialområde. Snart nog blev han fackligt aktiv och var ordförande för Handels i Åtvid i sju år innan de politiska uppdragen tog överhanden.

De över 30 årens politiska "meritlista" omfattar bl a följande uppdrag:

Kommunfullmäktige
1951—82, kommunstyrelsen
1954—82 varav som ordförande
1964—79, ledamotskap och ofta

Foto: DICK VON HORN

— Personligen anser jag att det mest riktiga hade varit att lägga ner skolan, anser CEA. Men det sade han förstas inte när han tackade Barbro Boll efter ett besök i den lilla Hannässkolan för en tid sedan

ordförande i hälsovårdsnämnden, barnvårdsnämnden, personalnämnden, Kommunförbundets länsavdelning, polisstyrelsen, Industribyggen, Brukshotellet osv.

Bättre förr

— Det var en helt annan stämning på sammanträdena förr i tiden, minns CEA. Oavsett partitillhörighet kunde vi resonera oss fram till beslut. I dag handlar det mera om politisk profilering. Tätare markering av partiåsikter. Det gäller även oss socialdemokrater.

Fast det var förstas inte så lätt för borgarna att inta en

tuff attityd då. S-dominansen var kompakt. I början av 50-talet hade socialdemokraterna 23 av de 30 platserna i fullmäktige.

50- och 60-talen var en behaglig tid för kommunalpolitiker i Åtvid. Facit utvecklades till en världskoncern. Med Facits framgångar följde ett välbärgat Åtvidaberg. En tredjedel av kommunens skatteinkomster kom från Facit. Kommunalskatten var rekordlåg.

— Enda bekymret då var väl att bygga bostäder i samma takt som Facit nyanställde, säger CEA. Efter den tidens förhållanden var den sociala servicen mycket hög i Åtvid.

Han vill bestämt avvisa allt tal om att det ändå i själva verket var Facit som styrde Åtvidaberg. Det handlade om samarbete. Facit ordnade jobb. Kommunen bostäder, daghem och allmän service.

Vad Facit gjorde

CEA berättar gärna och länge om allt Facit gjorde. Hur företaget anställde människor med fysiska och sociala handikapp, gav pengar till en diakonissa, gav en miljon till sporthallbygget, bekostade 550-årsjubileet, restaurerade Gamla kyrkan m m.

— Krisen kom snabbare och blev mer omfattande än någon trott, erkänner CEA. Men Gunnar Ericsson måste hedras för sitt uppträdande. Han var ärlig mot oss, höll oss informerade och även när det var som eländigast jobbade han för att Åtvidaberg skulle lida minsta möjliga skada.

Ären efter Facitkrisen har varit besvärliga. 800—900 förlorade arbetstillfällen ersätts inte i en handvändning på en liten plats som Åtvidaberg. Men CEA anser att kommunen lyckats hyggligt. Invånareantalet är tämligen konstant. Även om massor av Åtvidsbor jobbar på annat håll väljer man att bo kvar. Det är ett mått på att människor trivs i Åtvid, tycker han.

CEA avvisar kritiken om passivitet och oriktiga beslut i kommunens försök att skapa nya jobb i Åtvid ären efter Facitkrisen.

Konsulten

— Visst var vi ovana att handskas med den nya situationen, säger han. Men Åtvidaberg var ju också en av de första orter i landet som drab-

— kanske

bades hårt av den snabba tekniska utvecklingen. Hur har man klarat sig på andra håll? Vi gjorde ändå en hel del och olyckskorporna som kraxade om Åtvids död fick fel.

Om det myckna bråket kring anlitaandet av en lokaliseringskonsult 1976 vill inte CEA säga mycket. Han anser att ärendet sköttes korrekt och att kommunen fick den bästa konsult som fanns att få just då.

Storm i Hannäs

Storm har det också varit i Hannäs.

— Det var Hannäsborna själva som ville till Åtvidaberg vid kommunsammanslagningen, säger CEA och anser att han och andra i tätorten verkligen försökt sköta förbindelserna med Hannäs.

— Men kanske är det de långa avstånden som försvårat kontakten med de f d smålänningarna, säger CEA och påminner om att storkommunen fick arva en del problem. Text var ålderdomshemmet utdömt och redan sammanläggningsdelegerade kom överens om att äldreomsorgen skulle centraliseras.

Lägg ner skolan

Beträffande det intensiva skolbråket i Hannäs avslöjar CEA att han personligen anser att det mest riktiga hade varit att lägga ner Fredriksbergs skola helt och hållet.

— Det har varit roligt att få vara med om de goda åren med en härlig ekonomisk utveckling och uppbyggnad av samhället. Det har varit arbetsamt men också spännande att vara med om de problemfyllda senare åren, slutar Carl-Erik Ahlström.

CHRISTER BERG

En av de verkliga tungviktarna i det politiska livet i Åtvidaberg sedan 30 år — Carl-Erik Ahlström. I höst lämnar han politiken — kanske

Foto: CHRISTER BERG

Hörselfrämjandet i Åtvidaberg har haft höstmöte där man beslutade om en höjning av medlemsavgiften till 35 kr. Elsa Carlsson, Birgit Forss och Karin Karlsson utsågs till värdinnor, Birgit och Edvin Forss valdes att representera Åtvidabergsavdelningen vid distriktsstämman om en vecka. I anslutning till hörselveckan i november anordnas nästa möte som öppet hus.

Omkring 40 medlemmar deltog i Åtvidabergs pensionärsförenings träff i PRO-lokalen på torsdagen. Disneyfilmen I björnskogen visades. Kvintetten svarade för den musikaliska underhållningen.

Carl-Axel Kindholm har tillsatts på den lediga posten som polisinspektör i Åtvidaberg. Han efterträder Ove Berggård. Carl-Axel Kindholm är åtvidabergare och har de senaste 15 åren tjänstgjort på krimavdelningen vid Linköpingspolisen. Den 1 november tillträder Lennart Lundberg en ordinarie tjänst som polisassistent. Han har vikarierat på posten i två år för Erland Dahlquist som nu blivit polisinspektör i Linköping.

18/10

Knapphetens stjärna över Åtvidaberg

Oförändrad skatt och standard men hårda bud för nämnderna

Trots att knapphetens stjärna lyser också över Åtvidaberg, trots att det är snabba växlingar när det gäller förutsättningarna att beräkna nästa års utgifter och inkomster och trots att Åtvidaberg 1983 ökar satsningarna på barnomsorg och äldreomsorg ser det ut som om budgetarbetarna klarar målsättningen: oförändrad kommunalskatt.

— I år har det varit kärt att komma fram till en balanserad budget, säger kommunalrådet Göte Edlund. Förvaltningarna har lagt fram sina äskanden nästan helt och hållet inom de ramar som vi ålagt dem. Det har således inte funnits särskilt mycket att pruta på.

Glapp på 8,5 milj kr

När budgetarbetet började tidigare i höstas var glappet mellan utgifter och inkomster 8,5 milj kr. När kommunstyrelsens planeringsutskott efter en

rekordlång sittning var färdig med förvaltningarnas önskemål hade man kommit ner i nolläge.

Men knappt två veckor senare gäller nya förutsättningar. Devalveringen gör att bl a oljenoten ökar med ca 600 000 kr. Dessutom kan lönerna kosta 1 milj mer än beräknat. Dessa pengar måste nu tas fram på ett eller annat sätt.

I budgeten har man räknat på kostnadsförordringar med 5,5 proc nästa år.

— Det vet vi nu att det inte kommer att hålla, säger Göte Edlund. Men någon ersättning för högre inflation får inte förvaltningarna. Bara för olja och löner. Resten får de klara själva inom anslagsramen. Det blir hårda bud.

Inga höjningar

Några direkta avgiftshöjningar väntas inte drabba åtvidabergarna. Dagistaxan justeras visserligen så att föräldrarna i fortsättningen får betala även för tid då barnen inte

är på dagis på grund av sjukdom och liknande. Hundskatten blir oförändrad.

Vattentaxan är ett osäkert kapitel. Det finns förespråkare för en höjning så att avgifterna skall täcka 75 procent av kostnaderna. Det skulle innebära en höjning med 58 öre per kbm och ge en knapp halv miljon till. Vattentaxan kommer att diskuteras.

Några indragningar av personal blir det inte. Det var ett tag tveksamt på gatusidan. Men gatukontoret får sysselsättning. Biblioteket får ytterligare 0,6 tjänster och skolan 0,5 mot begärda 1,75. Personal skall anställas till nytt daghem. Hemsamariterna får "påökt" med 2 000 timmar till 65 000 timmar.

Omsorg prioriteras

Barnomsorg och äldreomsorg prioriteras. Det innebär just utbyggnad av nytt daghem och för de äldre bl a att kommunen ersätter dem för de 80 kr i månaden i hyra som förra regeringen drog in. Det sista innebär en kostnad på runt 1 milj kr för kommunen. Åtvida-

berg lär vara den enda kommun i länet som tagit det beslutet. Om än i oenighetens tecken.

De prutningar som gjorts har i huvudsak drabbat kapitalbudgeten. Bl a får inte gatukontoret begärda 6 milj kr till ett nytt förråd som projekterats till 12 milj. Anslaget är prutat till 3,5 milj kr. Politikerna vill pröva nya och billigare alternativ att lösa det stora behov personalen har av rimliga lokaler.

Ny inkomstkälla

Likaså har exploatering av tomter i Grebo och Basthagen för 3,6 milj kr utgått. Visserligen utgår också inkomster för försäljning av dessa tomter. Men frågan är om tomterna verkligen gått att sälja så dålig som efterfrågan är i dag.

En ny inkomstkälla utgör försäljning av egna byggnader. Gärdserums ålderdomshem, gamla kommunalhuset i Falerum, Forsaströms skola, två fastigheter i Nygård och en del gamla lärarbostäder väntas ge minst en halv miljon.

CHRISTER BERG

I samband med kyrkovalet i Värna anordnades på söndagen en särskild familjegudstjänst. Högtiden samlade 40-talet besökare, d v s mer än 20 procent av församlingens invånare. Värna barnkör framträdde under ledning av Birgitta Andersson. Vidare medverkade barntimmegruppen med sång. Komminister Bo Linnros ledde sammankomsten.

Höstens första Sjung medgudstjänst i Åtvids gamla kyrka på söndagen lockade ca 300 personer. För programmet stod en körgrupp på 20 personer från Facit tillsammans med trumpetaren Hans Åkrans och programvärden Gunnar Rudborg. Dagens tema var Fred och frihet. Som första stycke sjöngs I natt jag drömde något som.

Åtvidabergs socialdemokratiska kvinnoklubb beslutade vid sitt senaste möte att protestera mot massmedias behandling av våldtäktsfallet i Norrköping. Klubbens möte hade den här gången anordnats i konstnären Berndt Holmströms ateljé på Verkgatan. Denne berättade om sin verksamhet.

Frälsningsarméns hjälptrupp i Åtvidaberg anordnade på fredagen en festafton i Rumma Folkets hus. Mötesledare och auktionist var Bo-Inge Nilsson. Knappt 100 personer besökte evenemanget som inbringade 4 830 kr.

Åtvids församlings första diakonissa, Ulla-Britt Wadstedt, återvänder till Åtvidaberg. Om än för en enda dag. Hon blir kvällens gäst vid en församlingsafton i Centralskolans matsal på söndag. Ulla-Britta Wadstedt som numera verkar i Sofia församling i Stockholm, kommer att tala över ämnet En finländsk skärgrädsrapodi i ord, bild och ton.

19/10

Storsamling om jobben i Åtvidaberg

— Det är mycket angeläget för oss att kunna få en samlad information från det lokala näringslivet om situationen på företagen i dag. Och i morgon. Hur ser t ex framtiden ut för Facit?

Det säger Bernt Liljegren, ordförande i LO-sektionen i Åtvidaberg. På torsdag och fredag anordnar man för andra året i följd en konferens om läget på arbetsmarknaden i Åtvid.

Från LO:s olika organisationer på orten deltar 20–30 ombud. Arbetsgivarna representeras av chefer från Facit, Åtvidabergs trävaruaktiebolag, Åssa, Zäta-Tryck, OK Åtvidabergs kommun och Köpmanaföreningen. Vidare deltar arbetsförmedlingen med information.

Större delen av fredagen skall ägnas den ekonomiska brottsligheten. Länsåklagare Brynolf Wendt från Halmstad håller ett anförande om sin verksamhet och sina erfarenheter.

Tre kvalitetskonserter på en vecka i Åtvidaberg

Fyra skickliga solister och kammarmusiker spelar Bach i Åtvid på onsdag. Fr v Peter Rydström, flöjt, Mats Zetterqvist, violin, Ewa Forsberg, cello, och Lennart Wallin, cembalo

Inom loppet av en vecka har åtvidabergarna, och andra också för den delen, tillfälle att bevista tre fina musikevenemang. En musikvecka i miniatyr och med hög kvalitet, skulle man kunna säga.

På onsdag framträder en av landets finaste violinister, Linnköpingsfödde Mats Zetterqvist, i Åtvids gamla kyrka.

Den här gången tillsammans med Ewa Forsberg, cello, (även hon med i Gotlandskvartetten), diplomflöjtisten Peter Rydström och Lennart Wallin, cembalo, även han med diplom.

På programmet står enbart musik av Bach. Ett spännande program som inleds med Ciaconna för soloviolin, en av violinisternas svåraste och mest kära uppgifter.

Därpå följer en flöjtsonat och Sonat för gamba och cembalo.

Konsertens tyngdpunkt är en triosonat ur "das musikalisches Opfer". Stycket hör till Bachs allra vackraste.

Sonja Stjernquist

På söndag konserterar Åtvidabergs musikkår med Sonja Stjernquist som solist.

Det evenemanget skulle egentligen ägt rum i våras men blev inställt på grund av

sjukdom. En konsert för hela familjen med ett antal kända operetmelodier och taktfast och svängig instrumentalmusik.

Putte Wickman

Följande onsdag gästas Åtvid av Putte Wickman, Ivan Renliden och Göran Fristorp som i Åtvids stora kyrka framför egna arrangemang av folkvisor, gospels och klassiska kompositioner.

Trios originella kombination av gitarr, sång, klarinett och piano och deras musikaliskt väsensskildra profiler lär borge för ett intressant musicerande på hög nivå.

CHRISTER BERG

Snåla anslag till skolorna i Åtvidaberg

Så gott som samtliga skolor i Åtvidaberg drabbas av de prutningar som hittills gjorts i 1983 års budget.

Skolstyrelsen hade begärt 707 000 kr för olika fastighetsförbättringar i alla skolor utom nya skolan i Falerum och nyrenoverade skolan i Hannäs. Kvar finns i dag knappt 300 000 kr.

Det innebär bl a att bespisningspersonalen på Alléskolan inte får de klädkåp som hälsovårdsnämnden kräver skall finnas.

Långbrottsskolan får ingen förlängd löparbana. Central-skolan får varken staket mot Slevringevägen eller någon snabbtelefonanläggning.

Sandtagsskolan blir utan mörkläggningsgardiner. Björ-säter får bara 56 000 kr mot be-gärda 100 000 till ny traktor.

Grebo ges bara 7 000 av be-gärda 102 000 kr vilket bl a innebär att hälsovårdsnämndens krav på kylaggregat inte tillgo-doses.

Däremot kommer alla skolor att få snålspolande duschblandare.

I Hösthälsan deltog förra veckan 176 personer varav tre klarade uppgiften att pricka in den rätta raden X12 2XX 111 1XX. Gunvor Nilsson och Signe Lundqvist fick presentkort medan Gunn Nilsson fick en kaffe-bryggare. Övriga vinnare blev Kristina Norrman, Ivar Karlsson, Maj-Britt Nilsson, Inger Pettersson, May Johansson, Ulla Ringström, Sven Gustavs-son, Ivar Karlsson och Gunvor Nilsson.

Åtvid prutar på toaletter

Yrkesinspektionen har krävt att samtliga ålderdomshem i Åtvidaberg skall få handikapp-toaletter. Dessutom krävs att mekanisk ventilation installeras i toaletterna.

Men att döma av budgetför-slaget för 1983 i Åtvidaberg lär det dröja innan yrkesinspektio-nen får gehör för kraven.

Kommunstyrelsens plane-ringsutskott tillstyrker att ett badrum på Östergården görs om till handikapptoalett. I öv-rigt inga åtgärder.

Beträffande Gärdserums ål-derdomshem spelar det nu inte så stor roll om där installeras handikapptoalett eller inte. Verksamheten upphör där nästa år och hela fastigheten övertas av en privatperson.

Åtvids rockförening har haft möte där de omkring 40 med-lemmarna godkände förslaget till stadgar. Den nybildade för-eningen diskuterade även ar-betsformer för framtiden. Ett nytt rockband invaldes. Nästa angelägna fråga blir att skaffa fram lämpliga repetitionsloka-ler.

Grebo SOMK har haft avslut-ning på årets tips- och bingo-promenader. I sista omgången deltog bara ett 20-tal personer. Etappsegrare blev Britt Phalén och pris fick också Anna Ljungren. Rätt rad var 2XX 121 222 1X2. I sammanräk-ningen för totalsegrern räknas de fem bästa resultaten. Etta blev Ulla Zander på 53 poäng. Andraplatsen delades mellan Monica Franzén och Nils-Erik Zander, båda 51 poäng.

Nya villaområden skjuts på framtiden

Den minskade efterfrå-gan på villatomter i Åtvi-daberg återspeglas i arbe-tet med 1983 års budget. Kommunstyrelsens plane-ringsutskott har helt en-kelt strukit varenda krona som gatukontoret begärt för exploatering av ett vil-laområde i Åtvid och ett i Grebo.

Gatukontoret hade beräknat exploateringskostnaderna för båda områdena till 3,6 milj kr. I gengäld skulle inkomsterna av sålda tomter kunna uppgå till 4 milj.

Inget tryck

— Men, säger kommunalrå-det Göte Edlund, hade vi verk-ligen sålt alla dessa tomter? Svaret ger sig självt. Trycket från tomtkön är klen. Vi hade lurat oss själva om vi trott på möjligheten att bli av med

tomterna nästa år. Projekten skjuts på framtiden.

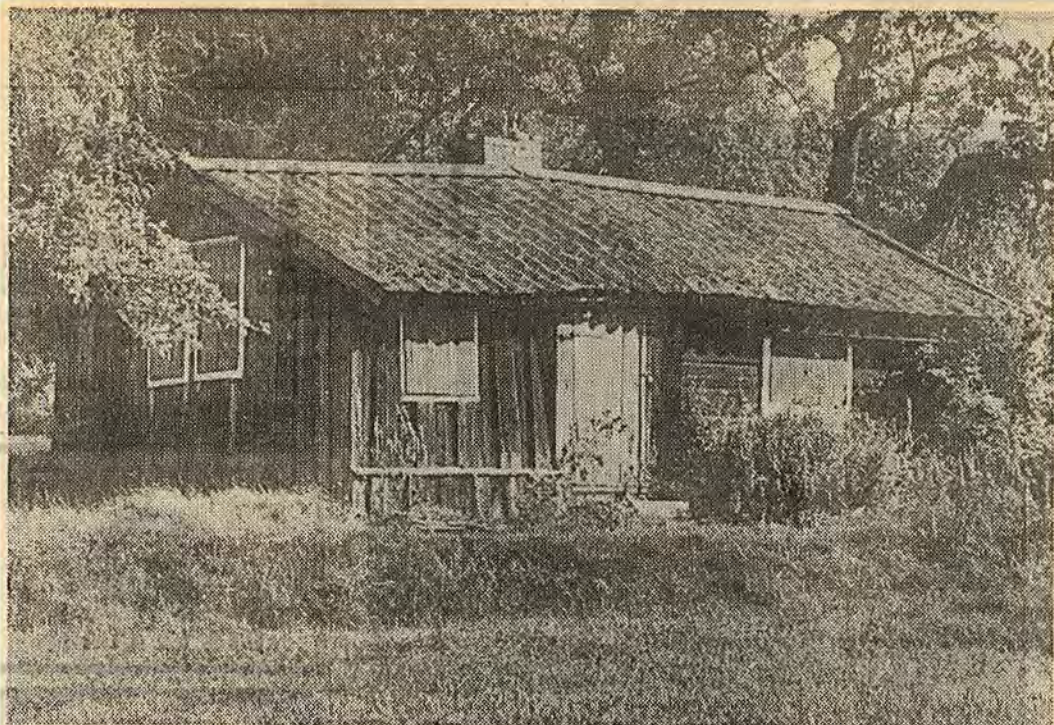
I stället väljer politikerna att påbörja utbyggnaden av det s k Skolområdet, d v s förläng-ningen av Göstas park. Enligt de ursprungliga planerna skulle här ha byggts en skola men efter hand har den tanken uppgivits.

30 tomter

Ett 30-tal tomter kan rym-mas i Skolområdet. Pengar för den exploateringen finns redan anslagna.

Planeringsutskottets förslag att stryka Basthagen och Grebo innebär också att prut-ningarna kunde göras på andra håll i budgeten. Ca 400 000 kr sparas in på gatube-lysnings och parker. Men å andra sidan förloras 300 000 kr på uteblivna anläggningsavgif-ter.

CHRISTER BERG

Fastighetskontoret i Åtvid menade att Halleholmstorpets, en av Åtvids äldsta byggnader, är i så dåligt skick att det bör rivas. Men kommunstyrelsens planeringsutskott tycker annorlunda

Inga rivningsbeslut om kulturhus i Åtvid

Mycket tyder på att både Ålundamagasinet och Halleholmstorpets klarar sig undan rivningshotet.

– Vi har inte fattat något beslut om rivning, säger kommunalrådet Göte Edlund.

Inför arbetet med 1983 års budget hade fastighetskontoret föreslagit att de båda kulturbyggnaderna skulle rivas. Sammanlagt 120 000 kr begärdes för att verkställa förintelsen.

Näst intill omöjligt

I båda fallen angavs som orsak att byggnaderna är i så dåligt skick att de är omöjliga att renovera. Eller åtminstone näst intill.

Men kommunstyrelsens planeringsutskott tycker annorlunda.

Visserligen har utskottet prutat rätt ordentligt på fastighetskontorets önskemål om pengar till kulturbyggnaderna. Men i kommentarerna sägs att underhållspengarna i första hand skall gå till upprustningen av Verksgatan och i andra hand till Halleholmstorpets. Eventuella överblivna medel går till Ålundamagasinet.

Luffarhotellet

Fastighetskontoret angav ursprungligen sitt behov av pengar till underhåll av kulturbyggnader till 240 000 kr. Halva summan var avsedd för rivning av Ålunda och Halleholm. Efter förvaltningsgenomgång återstod 174 000 kr och efter planeringsutskottets penetrering 150 000 kr.

Upprustningen av den särpräglade Verksgatan fortsätter. Just nu renoveras det gamla luffarhotellet för att nästa år tas i bruk som skolmuseum. Vidare planeras som

bäst för ett fotomuseum i en av de andra kåkarna. Därefter används alla byggnader utom en.

Hyrs ut

Beträffande träkåken vid Dalgatan i Åtvids utkant, som hittills disponerats av Länkarna och som ursprungligen lär ha varit krukmakeri, så föreslår utskottet att fastigheten hyrs ut. Intressenter finns. Byggnaden har behov av nytt golv.

Övriga kulturbyggnader som kommunen förvaltar är Alhagestugan, kallbadhuset, krutkällaren, musikpaviljongen och Seths backe. För dessa föreslås mindre summor för underhåll.

Beträffande Villan beräknas driftkostnaderna nästa år uppgå till 214 000 kr varav knappt 20 000 kr avsätts för underhåll. I hyra från bl a Liljeholms dagfolkhögskola får kommunen drygt 60 000 kr.

CHRISTER BERG

Köreglerna skolexempel

Bättre i Åtvidaberg

— Det är viktigt att tänka på språket i utredningar. Facktermer och främmande ord försvårar läsningen för den som inte är fackman. Man bör använda ett klart språk med korta meningar och undvika främmande ord. Eventuellt bör berörda tjänstemän genomgå en kurs där utredningsteknik och språkbruk behandlas.

Det skrev en politiskt sammansatt arbetsgrupp i Åtvidaberg för över tre år sedan. Gruppens uppgift var att i demokratins namn lägga fram förslag till förbättringar för de förtroendevaldas arbete. Bättre språkbruk och sammanfattningar av det viktigaste i utredningar var två saker som politikerna begärde av tjänstemännen.

Det har också blivit mycket bättre. En snabbgenomgång av en hyllmeter kommunala handlingar från i år visar att man får vara bra gnetig om man skall ta fram typiska exempel på krångligt språk.

— Vi har verkligen försökt bättra oss, säger kanslichef Assar Holmqvist. Ett stycke på väg åt rätt håll har vi väl kommit. För det var längesedan jag fick några klagomål på språket i kommunala handlingar.

Assar Holmqvist är medveten om att mer kan och bör göras. Den kommunala budgeten är ingen lättläst lektyr. Barnomsorgsplanen är svår att sätta sig in i. Tekniska frågor som skolans förstärk-

ningsresurs får allt för sällan en enkel förklaring.

— Kommunala handlingar är oftast inte särskilt lättlästa, säger Assar Holmqvist. Men det beror bl a på att protokoll måste vara korrekta och exakta. Vi gör dock vad vi kan för att handlingarna skall kunna läsas och förstås av lekmän.

Det kan i sammanhanget nämnas att Åtvidabergs tomtköregler diskuterats på ett seminarium på universitetet i Linköping — som exempel på lättfattlig kanslivenska.

Slutligen kan man ju fundera över vad följande mening, skriven av en politiker, betyder:

En uttunning av det sociala nätverket innebär att den informella sociala kontrollen i samhället, den som innebär att man rättar sig efter vad "nätverket" tycker samt att "nätverket" ingriper om något är på väg att gå snett, ersätts med en mer formell kontroll.

CHRISTER BERG

Subventioner på 9,7 milj till boendet

Åtvidabergs utgifter för olika bostadssubventioner uppgår nästa år till 9,7 milj kr enligt budgetförslaget. Det är en ökning med 1,3 milj kr jämfört med årets anslag.

Den främsta orsaken till det ökade behovet är det socialdemokratiska förslaget att ersätta pensionärerna för det slopade statliga hyresbidraget på de första 80 kr i månaden i hyra. Detta kostar kommunen bortemot 1 milj kr.

Medan det kommunala bostadstillägget för pensionärer nästa år uppgår till 5,3 milj kr får barnfamiljerna bostadsbidrag med 2,5 milj kr. Den senare siffran är oförändrad jämfört med i år.

Slutligen beräknas anslaget till stiftelsen Åtvidabergshem nästa år bli 1,9 milj kr, varav knappt hälften gäller täckning av stiftelsens hyresförluster på grund av outhyrda lägenheter.

Oenighet om bidrag till Folkets hus

Visst skall Folkets hus i Åtvidaberg få sina begärda 112 000 kr för att täcka förra årets förlust.

Det anser åtminstone de socialdemokratiska ledamöterna i Åtvidabergs kommunstyrelse. I kraft av sin majoritetsställning röstade s-gruppen igenom förslaget som nu vandrar vidare till fullmäktige.

De borgerliga partiernas företrädare reserverade sig mot beslutet och ansåg att föreningen bör hänvisas till de regler som finns.

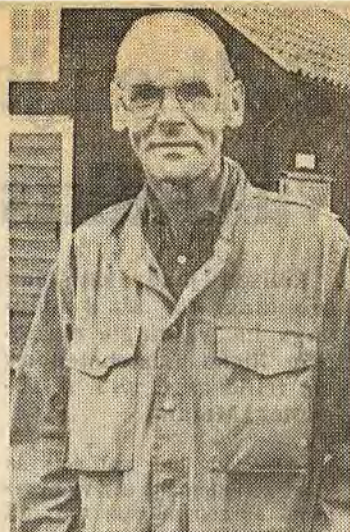
Kommunen har redan tidigare beviljat Folkets hus ett driftsbidrag på 126 000 kr för 1981.

Skolskjutsarna kommer att gå som vanligt nästa år i Åtvid. Nästan. I varje fall blir det ingen ändring av skolskjutsgränserna. Det betyder att elever i årskurs 1-3 måste ha minst 3 km till skolan, i åk 4-6 minst 4 km och i åk 7-9 minst 5 km. Skolstyrelsen har begärt 1,5 milj kr till skolskjutsarna nästa år. En ökning med 300 000 kr. Kommunstyrelsens planeringsutskott har prutat bort 50 000 kr. Anledningen är den planerade nyorganiseringen av skjutsarna.

Intresset för den nu öppet ledigförklarade tjänsten som vaktmästare i sporthallen i Åtvidaberg är stort. När ansökningstiden gick ut på måndagen hade 34 personer anmält sig som sökande. Av dem en ända från Kiruna. Vaktmästartjänsten blev ledig i månadsskiftet april/maj. Nästa vecka avgörs vem som slutligen får platsen. En tjänst som biträdande fritidsgårdsföreståndare har lockat tioalet sökande.

21/10
Åtvidabergs skolhistoria

Fattigdom Fördomar Stolthet

Olof Söderbäck

Den här bilden är tagen av fotografen och skolläraren Johan E Thorin omkring år 1900 under en rast för eleverna vid nuvarande Kammarboskolan. Olof Söderbäck efterlyser fler fotografier som kan finnas i byrålådor med anknytning skolor runt om i Åtvidaberg

— En bok skall det bli. Men jag vet knappt hur det skall gå till. För det finns så mycket att berätta och visa på bild att jag egentligen skulle behöva flera volymer.

Det säger Olof Söderbäck i Åtvidaberg som fått uppdrag att göra en sammanställning av Åtvidabergs skolhistoria från början av 1800-talet och fram till i dag.

För Olof Söderbäck blir det här något att bita i. Fram till i vår skall han ha plöjt igenom ett par hyllmeter med handskrivna och så småningom maskinskrivna protokoll, lagtexter och andra handlingar i lokala arkiv och på landsarkivet i Vadstena.

Illustrationer hämtas dels från privata samlingar, dels från det särklassiga Thorinska fotoarkivet. Dessutom har Olof Söderbäck alltid den egna kameratrutningen och sitt ritstift till hands.

Som om detta inte vore nog vill han ha mer material att jobba med.

Hör av er

— Javisst, säger Olle Söderbäck. Runt om i kommunen finns det säkert mängder av fotografier, teckningar, betygsböcker, skolböcker och andra saker som har med gången skoltid att göra. Det vore ju synd att missa fina upplysningar om gamla lärare och skolbyggnader, eller foton och föremål när vi nu skall göra en sammanställning. För att inte tala om behovet av saker till det framtida skolmuseet på Verksgatan.

Åtvidabergs skolhistoria. Det låter inte särskilt spännande. Men bakom det stela arbetsnamnet döljer sig massor av tragik, bisarra episoder, stolta påminnelser om hur Åtvid på flera sätt var en föregångsort inom skolsektorn osv.

När skolpolitiken infördes i Sverige 1842 angavs att över 90 procent av barnen i Åtvid var läskunniga. Det var inte bara prästens förtjänst. På fattighuset satt gumman Dön och lärde barn i trakten att läsa.

Bland baronerna betydde Theodor Adelswärd en hel del för utbildningen i Åtvid. Inte bara genom mejeriskolan och trädgårdsskolan utan också t ex genom att redan 1908 bekosta skoltandvård, ett då okänt begrepp i övriga landet. Han höll också barnen i Bersbo med skola. Och bidrog till genomförande av heltidsläsning för barnen i Åtvid. Ett system som blev obligatoriskt först 1929.

40 skolor

I början av 1900-talet fanns det ett 40-tal skolor i det som nu är Åtvidsbergs kommun. I dag finns det åtta, varav bara två återstår från sekelskiftet. Flera är jämnade med marken.

— De gamla skolstyrelseprotokollen, handskrivna och med redogörelser för diskussionerna, vittnar om fattigdom, fördomar och ryggböjningar för överheten, berättar Olof Söderbäck. Än fattades beslut om inköp av träskor till fattiga barn för 33 öre paret, än att fattiga och flitiga barn skulle få något att äta.

Barn varnades för tröghet och förklarades som idioter. 1913 ansågs filmförevisning vara "osund nöjeslystnad" och olämpligt för barn. 1915 förbjöds bollsparkning på gymnastiklektionerna. Fröknar skulle vara goda föredömen för barnen. De skulle vara ogifta och inte umgås med män. Då kördes de i väg.

Lilla Yxnerum ville ha kvar sin skola genom att ta över några barn på gränsen till Björsäter. Men rika Björsäter svarade kort att den ansökan inte var allvarligt menad.

En skolstyrelse bötfullde 1849 ledamöter som inte kom till styrelsens sammanträden.

1800-talsintervjuer

En värdefull källa till kunskap om hur det var under förra hälften av 1800-talet har Olof Söderbäck i intervjuer som förre skollärare Karl-August Svensson gjorde på 30-talet med gamla åtvidabergare.

— Jag kände Karl-August väl, säger han. Det är en fantastisk känsla att ur papperen höra hans myndiga stämma i samtal med en gumma som själv undervisats av Åtvids förste lärare.

— Det här är bara några korn i det stora materialet, slutar Olof Söderbäck som livligt hoppas få fler av människor i bygden. Som t ex när han nyligen fick reda på att allt fint som ritats på svarta tavlan i Närstads skola på avslutningen sista terminen 1959 ännu inte suddats ut.

Julen 1983 väntas boken ligga klar.

CHRISTER BERG

Va-frågor hinder för hotell i Borkhult

23/10

Planerna på ett turisthotell i Borkhult vandrar vidare hos myndigheterna. På onsdagen diskuterades Lars Nilssons planer av kommunstyrelsen som fått ärendet av bygg-

nadsnämnden och nu i sin tur skickade frågan vidare på snabbbehandling hos gatukontor, hälsovårdsnämnd och länsstyrelsens naturvårdsenhet.

Lars Nilsson, mannen bakom upprustningen av och inflyttningen i Borkhults by ett par mil från Åtvids tätort, vill bygga ett turisthotell med ett 50-tal bäddar. Borkhult ligger vid Yxningen, en sjö som klasats som riksintressant ur naturvårdssynpunkt. Omgivningarna är mycket fina.

Industrimark

Platsen där Lars Nilsson vill bygga sitt hotell skall enligt en utredning användas för småindustri.

— Från början var det meningen att här skulle byggas en verkstad för montering av automatiska bevattningssystem, säger Lars Nilsson. Men i dag när kommunerna drar ner på sina investeringar är projektet inte aktuellt.

Ett av hindren på vägen mot ett hotell är vatten- och avloppsfrågan. De kommunala anläggningarna har inte stor kapacitet kvar. Tidigare i år sades att den överkapacitet som finns skall reserveras för utbyggnaden av Metalls kursgård.

Nya beräkningar visar att det förmodligen finns större outnyttjad kapacitet. Samtidigt har Lars Nilsson själv lagt fram några förslag till lösningar av problemet.

Nu vill kommunstyrelsen ha reda på hur andra myndigheter ser på dels va-frågan, dels på projektet ur naturvårdssynpunkt. Först därefter är man beredd att ta ställning till hotellplanerna.

— Om jag får klartecken betyder det jobb för ca 15 byggnadsarbetare hela 1983, säger Lars Nilsson. Turistverksamheten skulle kunna komma i gång 1984 och sysselsätta ett tiotal personer.

CHRISTER BERG

Äldre i trafiken var temat för Åtvidabergs pensionärsförenings möte på Bruksmässen på torsdagen. Lennart Fogelqvist från trafiknämnden visade bilder från olika trafikfarliga platser i samhället och redogjorde för vikten av att synas ordentligt nu när det blir mörkare. Ca 200 medlemmar deltog i mötet och en hel del diskuterades problemet att få in medlemsavgift från ett stort antal.

Åtvidabergs BS har spelat första omgången i Nixmästerskapet. Resultat: 1) J-W Hägg/H Falck 93; 2) C-G Herge/A Wessman 79; 3) S Härlin/B Nylund och K-A Ny/A Söderström 74; 5) J-E Lundqvist/M Karlsson 72.

De synskadades grupp i Åtvidaberg genomförde på onsdagen en utflykt till Bjärka-Säby. En guide redogjorde för slottets historia och de som så kunde besåg även den del som visas för allmänheten. På dagens program stod även underhållning av f d stinsen i Brokind, Erik Rydberg.

Avslå önskemålet. Det anser kommunstyrelsen att fullmäktige skall göra beträffande skolstyrelsens begäran om 69 000 kr för att ordna till bollplan, löparbana och höjdhoppsgrop på skolgården. Kommunstyrelsen föreslår i stället att centrala byggnadskommittén får i uppdrag att tillsammans med andra förvaltningar utarbeta en plan för utformningen av Grebo skolgård.

Den giftiga algen av släktet Oscillatoria och som under sommaren och hösten ställt till sånt rabalder kan finnas på fler platser än i sjön Ören utanför Åtvid. Hälsovårdsnämnden har anslagit 15 000 kr för att kartlägga algens eventuella förekomst i andra sjösystem i kommunen.

Husmodersföreningen Hem och samhälle har haft möte där ordförande Stina Heldqvist informerade om UNICEF:s verksamhet. Föreningen beslutade att inför julen sälja UNICEF-kort i Åtvid. Gillis Johansson från Kisa visade fortsättningen på sin film om Kindabygden.

Dagens glapp i budgeten uppgår till ca 600 000 kr, enligt kommunalrådet Göte Edlund. Devalveringens effekt på olja och löner innebär ett påslag på 1,4 milj kr i förhållande till tidigare beräkningar. I gengäld ökar statsbidragen efter regeringsbytet med ca 400 000 kr inom vardera barn- och äldreomsorgen.

Fastigheten Blåklinten 5 i Basthagen har av kommunstyrelsen sålts till Willy och Anette Carlsson för 75 100 kr.

Handspenningen återbetalas inte. Det beskedet får en åtvidabergare av kommunstyrelsen. Mannen hade betalat in 1 600 kr i handpenning för köp av f d Österby skola. Efter hand ville han dock att köpet skulle återgå. Det beviljades av kommunstyrelsen som dock behåller handpenningen med hänvisning till kontraktet och gjorda utlägg.

Åtvid bäst i fotboll

Åtvidaberg är bäst i fotboll. Åtminstone på högstadiennivå.

Det bevisades på fredagen då pojkarna på Alléskolan i Åtvid tog hem skol-DM efter utklassningssiffrorna 5-0 i finalen mot Österbergaskolan från Linköping.

Alléskolan blev distriktsmästare utan att ha släppt in ett enda mål. Vägen till titeln: Allé-Värgårdsskolan, Kisa, 6-0, Allé-Rydsskolan, Linköping 3-0, Allé-Folkungaskolan, Linköping 1-0 och Allé-Österbergaskolan 5-0.

Bäste målgörare blev Stefan Bergenroth med fyra mål.

Det här var första gången grabbarna på Allé tog hem titeln. Förra året var det flickorna som svarade för bravaden.

Kvarnviks vattenförening uppmanas av hälsovårdsnämnden i Åtvidaberg att göra någonting åt det dåliga vattnet i Kvarnvik. Vid upprepade tillfällen under de senaste fyra åren har vattenprover visat på otjänligt eller med tvekan tjänligt dricksvatten. Vattentäkten levererar vatten till ett 20-tal hushåll och en livsmedelsbutik. Åtgärder skall vidtas snarast.

Skolstyrelsen har begärt att få disponera 259 000 kr ur CBK:s anslag för den nya skolan i Falerum till att köpa in i huvudsak pedagogisk utrustning till skolan. Kommunstyrelsen godtar inte ett sådant förfarande utan har i stället beslutat föreslå fullmäktige att skolstyrelsen får 200 000 kr i anslag för ändamålet.

Åtvid överklagar dusch

Alla chanser spara måste tas till vara

— Enligt vår uppfattning är det i dessa tider ytterst angeläget att även kommunerna tar tillvara varje möjlighet att spara. I all synnerhet om en besparing, som i det här fallet, inte medför någon olägenhet för den berörda personalen.

Det skriver kommunstyrelsen i Åtvidaberg till arbetarskyddsstyrelsen. Anledningen är att Åtvidaberg inte låter sig nöja med ett föreläggande från yrkesinspektionen. Den myndigheten kräver att kommunen skall ordna duschrum för personalen och tvättställen i omklädningsrum i den nya förskolan i Marknadsbodarna.

Kommunstyrelsen påpekar att personalen har möjlighet att duscha i de två våtlektrum som finns. Ett arrangemang som också de anställda samtyckt till.

Vidare hänvisar kommunstyrelsen till anvisningarna i arbetarskyddsstyrelsens kungörelse. Anvisningarna motsäger inte den lösning man valt i Åtvidaberg.

Beträffande tvättställen erinrar kommunstyrelsen om att personal-wec med tvättställ finns i omedelbar anslutning till omklädningsrummet i källaren.

Yrkesinspektionen krävde också att mekanisk ventilation installeras i omklädningsrummen. Det kravet går kommunstyrelsen med på.

M och S i Åtvidaberg

Starkare budget med höjda taxor

De båda borgerliga ledamöterna i kommunstyrelsens planeringsutskott, Carl G Nilsson (m) och Sigvard Önnegren (c), var inte helt överens med de styrande socialdemokraterna om förslaget till prutningar i 1983 års budget.

Båda vill tex att socialdemokraterna skall avstå från löftet i Åtvidaberg att ge pensionärerna ersättning för det uteblivna bidraget på de första 80 kr i månaden i bostadstill-

lägg. Det löftet kostar ca 1 milj kr.

Carl G Nilsson och Sigvard Önnegren anser också att både dagistaxan och vs-taxan bör höjas. Förrådet för gatukontorets personal är tveksamt, påpekar de och det daghem som socialdemokraterna vill bygga nästa år i Nygård bör skjutas på framtiden.

Slutligen vill Carl G Nilsson att Ålundamagasinet skall få ett nytt tak. Dessutom bör mer pengar än som föreslagits anslås till investeringsfonden och fullmäktiges anslag för oförutsedda utgifter.

Kommunstyrelsen har beslutat avstå från sin förköpsrätt till Röhäll 1:10 i Hannäs, Tingstorp 14:2 i Gårdserum och Fröjerum 1:5 i Yxnerum.

Tolv hade tolv rätt i Korpens och Sparbankens tipspromenad i Åtvidaberg på söndagen. 131 personer deltog och gjorde sitt bästa att pricka in 2x2 xxl 11x x22. De som lyckades var Mary Söderqvist, Ing-Marie Pettersson, Marie Liljegren, Inger Pettersson, Gunborg Lyckman, Britt-Marie Tancred, Mattias Andersson, Alvar Lyckman, Thomas Liljegren, Björkard Tancred, Ulf Tancred och Gösta Helmfrid.

Blyg musikkår och glad Sonja i Åtvidaberg

Åtvidabergs sporthall, denna märkliga konsertlokal med sina ribbstolar, målgårdar, bommar, den måttliga akustiken och de mycket sittovänliga bänkarna, var i stort sett fullsatt på lördagen när Hans Malmquist slog i gång Åtvidabergs musikkårs höstkonsert.

Som gästartist hade musikåren engagerat sjungglada och pusslystna sängerskan

MUSIK

Sonja Stjernquist. Det dröjde inte länge förrän hon fyllt både luftrum och hjärterum med sin värme.

Vad gjorde det att bänkarna var hårda, att Sonja då och då överröstades av kompet och att det ursprungliga programmet avverkades fortare än beräknat.

För publiken trivdes. Med musiken som innehöll det mesta från visor av Taube och Bergman, schlager som Säg det med toner, Ett glatt humör osv till musikalmusik ur Cabaret och Cats. Publiken trivdes också med Sonja Stjernquists nojsande med de blyga musikerna och, förstås, det goda leendet och smittande skrattet.

Programtiden fylldes ut med råge av en rad extranummer och en hejdundrande variant av Trumslagarvisan ur Lilla helgonet, ett av Sonja Stjernquists paradnummer. Musikårens eget paradnummer var utan tvivel General Cederstiölds marsch. Det var grejer det.

CHRISTER BERG

Diabetiker samlade i Åtvidaberg

Närmare 150 personer från hela Östergötland samlades i Åtvidaberg på söndagen när lokalavdelningen i Åtvid stod som värd för anordnandet av Diabetesdagen. En dag som också innebar startskottet för en intensifierad medlemsvårningskampanj.

Från regionsjukhuset i Linköping medverkade de båda läkarna Staffan Wettre och Hans Arnquist.

Staffan Wettre informerade om den nya metoden att mäta diabetesläget, den s.k. Hb A1c-metoden, som ger en mer rättvisande bild av läget.

Hans Arnquist redogjorde för olika metoder att ge insulin och fördelarna med den senaste metoden, insulinpumpen. Utvecklingen går snabbt, sade han, och gav en resumé över utvecklingen från sprutor med snabb- och långtidsverkande djurinsulin till försöken att transplantera bukspottsörtlar.

Putte Wickman och ungdomskören i Åtvidskonsert

Det är tätt mellan musikevenemangen i Åtvidaberg just nu. I onsdags Mats Zetterqvist med kvartett. I lördags Sonja Stjernquist och Åtvidabergs musikkår. På onsdag är det dags igen.

Då gästas Åtvid av Putte Wickman, Ivan Renliden och Göran Fristorp. Förra gången Putte och Ivan var i Åtvid hade de med sig Svend, dvs Asmusen. Då var det fullt i Åtvids stora kyrka.

I sista stund har det också blivit klart att Åtvids ungdomskör skall få framträda tillsammans med de, även i Åtvid, något mer namnkunniga musikerna. Ungdomskören skall bli framföra En sång om frihet av Theodorakis och Nobody knows.

Åtvidabergs ridklubb: Romeo hoppade bäst vid KM-tävlingarna

Anna Ståhl och skimmeln Romeo blev klubbmästare i klass 2

Aldrig förut har så många ryttare startat i Åtvidabergs ridklubbs KM-tävlingar i hoppning som i år. Sammanlagt deltog ett 60-tal tävlande i fem klasser.

Mästerskapen delades upp på två dagar, så att alla skulle kunna vara med och så att hästarna skulle få en chans till vila mellan varven.

Tävlingarna inleddes på lördagen med två klasser, varefter man rundade av den dagen med en rytтарfest på Timmergården.

De sista tre klasserna genomfördes på söndagen.

Ryttarna i all ära. Men nämnas bör kanske också skimmeln Romeo, som skuttade så bra att det blev två förstaplaceringar, två andraplatser och

en tredjeplats. Hästarna lottades ut bland ryttarna.

Resultat: Klass 1, 7-11 år, ponny: 1) Anna Jansson, Anja, 2) Monica Löfstedt, Pancy, 3) Anna Eriksson, Pontus, 4) Gisela Lagerström, Julia. Klass 2, 16-20 år, ridhästar: 1) Anna Ståhl, Romeo, 2) Maria Haglund, Robber, 3) Anders Ottosson, Galax, 4) Annika Hemmingsson, Ganesca. Klass 3, 12-18 år, ponny: 1) Yvonne Malmström, Julia, 2) Ulrica Johansson, Tornado, 3) Annika Börjesson, Lindan, 4) Ingrid Nilsson, Caba. Klass 4, 11-15 år, ridhästar: 1) Line Saanum, Dominique, 2) Christina Carlsson, Romeo, 3) Annelie Mattisson, Romeo, 4) Ellenor Hjalmarsson, Pibbe. Klass 5, 21 år-, ridhästar: 1) Kerstin Sernefalk, Romeo, 2) Marina Carlsson, Romeo, 3) Kent Eriksson, Bobber, 4) Krister Sernefalk, Pibbe.

Bagare blev formmakare

För Åke Söderqvist i Åtvidaberg är formar allt. Formar är hans liv. Formar för bakverk. Formar i miljoner. Han driver nämligen ett av de tre företag i landet som producerar aluminiumformar för bakelser, kakor, pajer m m.

Under den senaste tioårsperioden har 500 miljoner åtvidabergska kakformar spritts ut över Sveriges land. Som den gamle sockerbagare han är säljer han sina formar fyllda med kaffegodis efter egna

recept. Hans speciella receptsamling som innehåller ett hundratal godbitar följer med på köpet. För Åke är bakvägen genvägen till framgång.

SIDAN TJUGOTRE

*Aluminiumformar i alla storlekar spot-
tas fram i miljoner hos Åke Söderqvist i
Åtvidaberg*

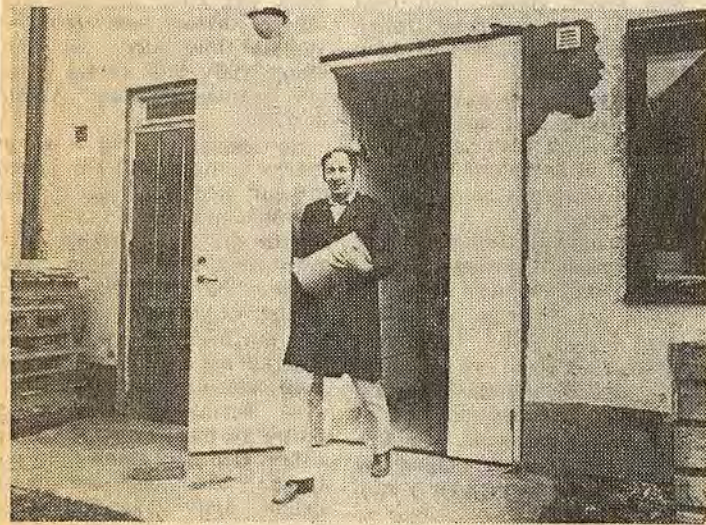

500 milj kakformar på tio år

Åke går bakvägen — för formens skull

Mary Söderqvist är inte bara chef på hemmaplan. Hon är också smakråd när Åke experimenterar fram nya bakverk. Dessutom får hon släppa till sitt namn till de nya produkterna

Bakvägen är genvägen till framgång, menar Åke Söderqvist, mannen som ännu inte upplevt någon formsvacka

Åke Söderqvist i Åtvidaberg är en formell typ som gärna går bakvägen. Att gå bakvägen är vägen till framgång, menar han. För formens skull.

Men om sanningen skall fram är inte Åke Söderqvist särskilt formell. I varje fall inte i ordets gängse mening. Tvärtom är han en glad och friskspråkig människa. Men formar är hans liv. Formar för bakverk. Miljoner formar.

Det är i dag knappt möjligt att gå in på ett kondis i Sverige och köpa bakverk i form utan att få godsakerna i formar från Åtvid. Kanske innehållet t o m är bakat efter recept från Åtvidaberg.

Känd profil

— Jag är nog mera känd i övriga Sverige än här i Åtvid, säger Åke, som trots sin blygsamhet ändå måste erkänna att det finns åtskilliga som är bekanta med hans profil i "sockna".

Åke Söderqvist började som bagare och bakade kakor mest hela dagen i tio år. Under den tiden hann han lära sig ett och annat om vad som bäst passar folks läckerghomar, liksom olika sätt att få fram goda smaker.

10-årsjubileum

På mitten av 60-talet började han sälja kakformar. Först som anställd på en firma i Linköping. 1972 öppnade han eget i Åtvidaberg, den tredje formfirman i landet. För säkerhets skull i Konsums f d bagarverkstad i Villahagen.

Efter hand köpte Åke in ett antal kak-, bakelse- och pajformmaskiner för tillsammans

Åke Söderqvist och en av de 500 miljonerna

en miljon. Nu står de i källaren och dunkar dagarna i ända.

500 miljoner

De kilometerlånga rullarna med specialbehandlat aluminium förvandlas till formar av olika storlekar. Varje dag producerar de "skräddarsydda" maskinerna en kvarts miljon formar.

Det betyder att hittills har bortemot 500 milj kakformar levererats från Åtvidaberg.

Formarna köps av grossister, bagerier, konditorier och privatpersoner som sedan fyl-

ler dem med tårter, pajer, bakelser, gobitar, bullar, wienerbröd osv.

Jobb för fem

I dag sysselsätter företaget fem personer. Åke själv är mest ute på resande fot för att sälja. Det gäller att vara i och med god form när man som Åke reser ca 4 000 mil om året.

Hustrun Mary sköter det mesta på plats i Åtvid: inköp, fakturering, produktion, personal osv. Hon har också fått bakverk uppkallade efter sig. T ex Lady Mary's äppelbit.

Egna recept

— Det är lättare att sälja formarna om man samtidigt kan visa hur de ser ut när de är fyllda, säger Åke Söderqvist. Som den gamle sockerbagare han är, jobbar han fortfarande med degar och fyllningar. Numera testar han mest egna recept. Vid det här laget har Åke samlat ca 100 egna bakverk i en receptbok som kommer väl till användning vid kundbesöken. Och hans blåbärsbakelser finns i dag på en lång rad platser i Sverige.

För Åke är bakvägen genvägen till framgång.

25/10

Hittills har Åke Söderqvist i huvudsak satsat på formar för kakor, bakelser och pajer

Närmast väntar den stora Interfood-mässan i Göteborg nästa månad. Då skall de åtvidabergska formarna visas på ett smakfullt sätt. Det blir premiär på fyra helt nya bakverk signerade Åke Söderqvist.

Mässan är ett kapitel för sig, berättar Åke.

— Det är dyrt, men viktigt att vara med även för oss små-

företagare. Kostnaden beräknas till ca 20 000 kr för fyra dagar. Men så besöks också mässan av 20 000–25 000 yrkesmän. Från Åtvid deltar också Elektro-Termo, Darenas och Addo.

Framtidsform

— Framtiden för formar ser ljus ut, säger Åke Söderqvist.

Efterfrågan på aluminiumformor bara ökar. Vi säljer numera också i Finland och Norge. Västtyskland kan bli nästa stora marknad. Vi har också börjat titta på formar av större format, för matbröd, ostkaka och mat.

CHRISTER BERG